Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

237 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Spalių (October) 5, 1929 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XIX, Dienraščio XI

KRISLAI

**Kas Čia Kaltas?
Pesimistam į Antakį.
Jau Vėl "Kaštuoja."
Visai Mažas Darbelis.
Šiandien ir Rytoj.**

Rašo *R. Mizara*

Kuomet Gastonijoj tarpe streikierių ir darbdavių iškilo šūtrių kovų, kuriose žuvo audinyčių baronų reikalų gynėjas Aderholt ir darbininkų kovotoja d-gė Wiggins, tai mūs klerikalai ir kiti komunistų priešai pradėjo šaukti: "Kur tik komunistai pasisuka, ten kraujas liejasi." Tegul tie ponai dabar pažiūri į Marion, N. C. Ten streiką vadovavo ne komunistai, bet jų didžiausi priešai, o betgi žuvo jau keletas streikierių!

Gastonija, New Orleans, Marion dar ir dar patvirtina teisingumą Trečiojo Internacionalo dabartinės padėties (Trečiojo Periodo) analizą. Darbininkai kairėja ir kovingėja!

Tie, kurie nesutinka su viršminėta tikrove, taip jau pesimistiškai žiūri ir į Penkerių Metų Planą Sovietų Sąjungoj. Betgi gyvenimas ir ten atidengė d. Bucharino ir jo pasekėjų klaidingumą. Metai laiko atgal, kuomet Sovietų vyriausybė darė biudžeto sąmatą, nuskirdama jį 7,500,000,000 rublių sumoje, jie tikrino, kad tokios sumos nebus galima pasiekti. Betgi šiandien, po metų laiko (Sovietų Sąjungos biudžeto fiskaliniai metai baigiasi su rugsėjo mėn. 30 d.) gyvenimas parodė sekamą faktą: *kalbama suma viršija* 250,000,000 *rublių!*

Už tai šiem metam biudžetas nuskirtas net iš 10,250,000,000 rublių. Vadinasi, *apie trimi bilionais rublių daugiau.* Ir matysime, jei tik Sovietų Sąjungai neprisieis eikvoti energiją apsigynimui (karui) nuo imperialistų puolimų, ir toji suma bus pasiekta!

Taigi mūsų pesimistam tenka didelis smūgis į antakį!

Kaip tie Lietuvos kalbininkai galvatrukstiškai keičia žodžius, galite suprasti iš sekamo: Seniau buvo vartojamas žodis "kaštuoja," vėliau jis patapo "nelietuvišku." Pradėta "kainuoja," "lėšuoja." Pagaliaus fašistų Pūryckio redaguojamas "Aidas" vėl pradėjo vartoti žodį "kaštuoja."

Tie žmonės patys nebežino, ko nori.

Jei kiekvienas "Laisvės" skaitytojas gautų tik po vieną naują dienraščiui prenumeratorių, tai mes būtum pilnai pasitenkinę. Ir tas lengva padaryti, nes kiekvienas iš mūs turime draugu ir pažistamu. Deja, to pasirįžimo iki šiol dar vis nebuvo. Tai bloga! Šį mėnesį, draugai, parodykime, kad galime tai pasiekti!

Šiandien ir rytoj New Madison Sq. Gardene, New Yorke, įvyksta garsusis "Freiheito" ir "Daily Workerio" bazaras. Nėra nei klausimo, kad mes privalome paremti tuodu dideliu ir neivertinamu dienraščiu. Už tai šiandien, šeštadienį, brooklyniečiai turėtų nueiti į bazarą, o rytoj, sekmadienį, visi (vietos ir apielinkės lietuviai) darbininkai) urmu ateikite į Aido Choro parengimą, Labor Lyceum Svetainę. "Aido" Choras mums taip jau nepavaduojamas ir mes jį turime paremti, ir drauge pasiklausysime geros muzikos.

Didelės Prakalbos Lee Park, Pa.

Seredoj, 9 d. spalių, 7-tą valandą vakare, Ugniagesių svetainėje, kalbės Senas Vincas.

Visi Lee Parko lietuviai, kaip vyrai, taip ir moterys, atsilankykite į prakalbas.

Komisija.

Francijos Dingę Lakūnai Atsiradę Sibire

Paryžius. — Penktadienį čia gauta pranešimas iš Maskvos, kad Francijos dingę lakūnai nusileidę už 60 mylių nuo Čitos, Sibire, apie 400 mylių nuo Irkutsko.

Fosteris Kalbės Įvairiuose Miestuose Apie Naujas Unijas

William Z. Fosteris, generalis sekretorius Darbo Unijų Vienybės Lygos, aplankys įvairius miestus su prakalbomis. Kalbės apie nesenai suorganizuotą Darbo Unijų Vienybės Lygą, kuri yra centras naujų, karingų darbo unijų.

Baltimore kalbės spalių 14 d. Philadelphijoj spalių 15, 16 ir 17 d. New Haven kalbės spalių 20 ir 21 d., Bostone spalių 22, 23 ir 24 d. Pittsburghe bus apie spalių 24 d. Chicagoj kalbės spalių 30 d. ir lapkričio 1 d. Lapkričio 5 d. bus Clevelande.

Sudarė Džiūrę Teisimui Gastoniečių

CHARLOTTE, N. C. — Ketvirtadienį po pietų užbaigta rinkti džiurė teisimui septynių Gastonijos streiko vadų: Louis McLaughlin, K. Y. Hendricks, Clarence Miller, Fred Beal, George Carter, W. M. McGinnis ir Joseph Harrison.

Į džiurę įeina sekami asmenys: John L. Todd, farmų laiškanešys; E. L. Moore, Fordo kompanijos mechanikas; Zeke Johnson, pasitraukęs iš biznio turtuolis, ir farmeriai: J. A. Helmes, C. L. Hill, J. W. Elliott, R. N. Caziah, J. T. Ferris, M. M. Flow, J. B. Lawing, H. T. McAuley ir S. L. Manson.

Prašo Anglijos Pagelbos Prieš Kylančius Arabus

JERUZOLIMAS. — Idn Saud, karalius Hedjaz ir Nejds kraštų, Anglijos imperialistų įrankis, trečiadienį pasiuntė prašymą Anglijos valdžiai, kad suteiktų jo spėkoms šešis orlaivius kovojimui prieš arabus, kurie sukilo prieš Anglijos imperialistus po Feisal El Dawish vadovybe.

Sukilę Kaliniai Nužudė Kalėjimo Budelį

Canon City, Colo.—Čia valstijos kalėjime sukilę kaliniai nušovė kalėjimo budelį, John J. Ellis, 73 metų amžiaus. Jis kalėjime išdirbo už koriką 25 metus.

13 Žuvo Kalinių Sukilime Colorados Kalėjime; Trys Kalinių Vadai Nusižudė

CANON CITY, Colo.— Ketvirtadienį pietų laike čia valstijos kalėjime sukilo kaliniai, užgriebė ginklų sandėlį ir užvaldė kalėjimą.

Grupė kalinių suėmė dešimts kalėjimo sargų. Jie reikalavo, kad kalėjimo viršininkas padarytų liuosą kelią pasiliuosavimui iš kalėjimo, grąsindami nužudyti suimtus sargus, jeigu jų reikalavimas nebus išpildytas. Kalėjimo viršininkas atsisakė išpildyti jų reikalavimą.

Kaliniai nužudė tris iš suimtųjų sargų, ir apie 9:25 val. ketvirtadienio vakarą padavė ultimatumą, kad jeigu jiems nebus leista išeiti iš kalėjimo kaip 10 valandą, tai kiti sargai taipgi bus nužudyti.

Policija ir milicija šaudant įsiveržė į kalėjimą ir sukilimas tapo numalšintas penktadienio rytą. Apsupta virš 150 kalinių kalėjimo skyriuj No. 3. Vėliaus jie pasidavė, sužinoję, kad jų vadai, Davis, D. Daniels ir Red Riley, nusišovė.

Susikirtime žuvo trylika ar daugiau asmenų, jų tarpe aštuoni kalėjimo sargai. Prieš kalinius visą naktį kovojo 500 ginkluotų vyrų; šaudė iš kulkasvaidžių, metė ašarų ir dinamito bombas. Kilo gaisras, kuris sunaikino tris kalėjimo namus.

Kaliniai sukilo prieš blogas kalėjimo sąlygas.

Vajus Eina Dar Labai Lėtai; Darban Stojo Dešimtys Draugų, o Kur Šimtai ir Tūkstančiai?

Philadelphia, kuri pereitame "Laisvės" vajuj užėmė ketvirtą vietą, kad kaip gali užimti pirmutinę. Kaip girdėjome, šį nedėldienį ten bus organizuojamas vajininkų centras. To būsimo centro sąskaiton d. M. jau prisiuntė **devynius skaitytojus.** Ištikrųjų tai šauniai pradėtas darbas. Jei šį nedėldienį bus sudaryta gera mašinerija, tai be abejonės, ji užims visas Phila. apielinkes.

Clevelando J. Mažeika jau atšovė tris skaitytojus, tiek pat davė ir Pittsburgas per M. Žaldoką. Po du skaitytojus prisiuntė šie draugai: F. Klimkevičius (Plymouth, Pa.), A. Jatužienė (Riverside, N. J.), P. Kazakevičius (Newark, N. J.), L. Pruseika (New York), G. Šimaitis (Montello, Mass.). Čia priminsime, kad Geo. Šimaitis pereitame vajuj laimėjo trečią dovaną.

Kas Pradeda Darbą Anksti, Tas Dirba Dvigubai

Po vieną skaitytoją prisiuntė: F. Klishis (Baltimore), V. Alyta (Great Neck), J. Beržinis (Hartford), A. Valentukonienė (Wilderming, Pa.), J. Deveikis (Philadelphia), J. Rusevich (Detroit), J. Lukas (Worcester), V. Motejaitis (Worcester), F. Salant (Bellevue, Canada), A. Dagilis (Hartford), P. Baranauskas (Paterson), P. Lideikis (Great Neck), A. Žolynas (Verona, N. J.), M. Dobinis (Newark), J. Urbonas (Grand Rapids), W. Pauder (Rockford, Ill.).

Kodel mes sakome, kad tie draugai veikia dvigubai? Todel, kad savo darbu jie paskatina prie darbo kitus. O antra vertus, anksti pradėję dirbti vajuj, jie dar turės gražios progos ir daugiau skaitytojų gauti.

Iš viso ligi šiol, tai yra su trečia diena spalio, gauta 53 skaitytojai.

Patarimai ir Paklausimai

Ar draugai Klishis, Rogers, Glaveckas, Staniai ir kiti baltimoriečiai negalėtų susitarti ir sudaryti gerą vajininkų centrą Baltimorėje? Tuomet Baltimore būtų uždėta ant žemlapio.

Iš Newarko ligi šiol gauta penki skaitytojai. Newarkas pradėjo gerai. Jei Newarko prenumeratos eitų per vieną bendrą centrą, tai miestas galėtų gerai pasirodyti.

Ar Bostonas rengia siurprizą, kad vis dar tyli? O kaip su Wilkes Barre apielinke, kaip su Scrantonu? Šenadoriečiai taip pat tyli. Kaip d. S. Reikauskas?

Parduoda Šoferių Streiką

Jau kelios dienos, kaip rengėsi streikuot 2,500 trokų (tavorinių automobilių) šoferių, reikalaudami sutrumpinti darbo dieną nuo 10 iki 8 valandu; bet jų unija, priklausanti Amerikos Darbo Federacijai, vis atkalbinėjo ir atidėliojo streiką. Ji yra pasiryžus streiką užgniaužti, dar jam negimus. Streikų laužymas pasidarė kasdieninė politika pardavikiškų Darbo Federacijos vadų.

NUMIRĖ STRESEMANN

BERLYNAS.— Dr. Gustav Stresemann, Vokietijos užsienio reikalų ministeris ir žymiausias pokarinis Vokietijos kapitalistų diplomatas, numirė ketvirtadienį nuo širdies ligos. Jis buvo 51 metų amžiaus; sirgo per keletą pastarųjų mėnesių.

Berlynas.— Ketvirtadienį Reichstagas 238 balsais prieš 155 balsus perleido bedarbių apdraudos bilių.

Reikalauja Paleisti Olšauską

Kaunas.—Iš patikimų šaltinių sužinota, kad dvasiškoji vyriausybė kreipėsi į teisingumo organus, kad prieš teismą prel. Olšauskas būtų paleistas iš kalėjimo. Ir jis pats deda pastangų.

Iškilmingai Priėmė McDonaldą, Anglijos Imperialistų Atstovą

NEW YORK.— Penktadienį laivu Berengaria atvyko Anglijos premjeras Ramsay MacDonaldas. New Yorko miesto majoras ir kiti valdininkai iškilmingai jį priėmė.

MacDonaldas atvyko pasitarti su Hooveriu neva laivynų "apribavimo" klausime. Svarbiausia jie kalbėsis, kaip surengti karą prieš Sovietų Sąjungą, kad sunaikinti darbininkų respubliką.

Netikras Šimtines Dirba Lietuvoje

Nesenai Tilžės apylinkėse suimti keli asmenys platinę netikrus šimto litų banknotus, vokiečių policijai prisipažino, kad banknotai buvo dirbami Lietuvoje, tik jiems, kaip agentams, buvo duota nedidelis kiekis Rytprūsiuose išplatinti.

600 Tekstiliečiu Streikuoja Ludlow Mieste

LUDLOW, Mass. — Čia dabar jau viso streikuoja 600 tekstilės darbininkų prieš Ludlow Manufacturing kompaniją. Kovoja prieš įvedimą naujos skubinimo sistemos.

Nacionalė Tekstilės Darbininkų Unija gelbsti darbininkams kovoti, rengia masinius mitingus prie dirbtuvių vartų.

Nudžiugo Radęs $10,000 Kasdamas Ravą, Bet...

Chicago.— Joe Dowery, bekasdamas ravą apie East 84th St. ir Prairie Ave., atrado puodą su pinigais; puode buvo 10,000 popierinių dolerinių. Dowery nudžiugo ir tuojaus metė darbą. Manė, kad jau jis praturtėjo.

Jis nunešė pinigus į banką ir norėjo iškeisti. Bankas surado, kad dolerinės yra falšyvos. Dowery nusiminęs vėl nuėjo ravų kasti.

Sustreikavo Prieš Skubinimo Sistemą

Elmira, N. Y.—Suviršė 500 darbininkų, dirbančių J. N. Stierson kompanijos šilko dirbtuvėj, sustreikavo prieš naują "speedup" (skubinimo sistemą).

ŠERIFAI METĖ AŠARŲ BOMBAS Į STREIKIERIUS, O PASKUI ŠAUDĖ

Mušė Sužeistus Darbininkus; Suareštavo 32 Streikierius, Taipgi Suareštuota Šerifas ir Jo Pagelbininkai

MARION, N. C.— Streikieriai pasakoja, kad šerifas Oscar Adkins su savo pagelbininkais brutališkai užpuolė pikietuojančius streikierius. Metė į streikierius ašarų gazines bombas, kad juos apakinti, o paskui pradėjo šaudyti. 23 darbininkai tapo sužeisti, apart keturių užmuštų. Šerifai mušė sužeistus.

Luther Bryson, 22 metų amžiaus streikieris, numirė ketvirtadienio rytą. Jo brolis Jim pasakojo apie užpuolimą ant streikierių:

"Jie (šerifas Adkins ir jo pagelbininkai) paleido ašarų gazus į mūsų veidus, o paskui pradėjo šaudyti iš revolverių. Kuomet gazai pranyko, tik aš vienas stovėjau. Netoli manęs ant žemės gulėjo keturiolika darbininkų ir keturi jau buvo negyvi. Aš mačiau, kaip trys šerifai pasigriebę sužeistą vyrą mušė.

Jim Bryson, S. Long, 18 metų vaikinas, ir kiti sužeistieji darbininkai, kurie dabar randasi ligoninėj, pasakojo, kaip šerifai brutališkai nužudė streikierį Jonas, kuri šerifas kaltina "puolime" ant jo ir bando pateisinti šaudymą į streikierius. Jonas buvo 65 metų amžiaus ir dalinai paralyžiuotas. Šerifas Adkins buože daužė jam galvą, o paskui uždėjo retėžius ant rankų. Paskui Jonas tapo peršautas, pradėjus šerifams šaudyti į streikierius. Po peršovimo šerifai vėl pagriebė Jonas ir mušė buožėmis, paskui tapo įmestas į automobili ir nugabentas į ligoninę, labai bėgant kraujui. Ligoninėj padėjus ant operacijos stalo Jonas jau buvo negyvas. Tuomet atėjo šerifas ir jam negyvam nuo rankų nuėmė retėžius.

Streikieriai pasakojo, kad jie girdėjo dirbtuvės viršininkus keikiant streikierius ir duodant įsakymus šerifams nušauti visus streikierius. Sako, kad jie matė dirbtuvės užveizdą Hunt šaudant į streikierius iš revolverio.

Valdžia uždraudė streikieriams pikietuoti ir laikyti susirinkimus.

Suareštavo 32 Streikierius

Streikieriai dar toliaus terorizuojami. Trisdešimts du streikieriai suareštuota. Jie kaltinami "konspiracijoj," "sukilime" ir pasipriešinime policijai. Kiekvienas jų tapo sulaikytas po $500. Sakoma, dar devyniolika streikieriu bus suareštuota. Tarp suareštuotų streikierių yra Lonnie Bryson ir Jim Bryson, broliai nušauto streikierio Luther Bryson. Warrantai išduoti prieš du streikierius, kurie randasi ligoninėj šerifų peršauti, Wesley Flower, darbininkas, kuris taipgi tapo suareštuotas, sako, kad jis gulėjo lovoj tuo laiku, kaip įvyko šaudymas; jis visai nedalyvavo su streikieriais.

Suareštuota Šerifas ir Jo Pagelbininkai

Gubernatorius Gardner paskyrė teisėją W. F. Harding vesti tyrinėjimą. Kad parodyti neva bešališkumą, teisėjas išdavė warrantus suareštuoti šerifą Adkins, jo pagelbininkus ir mušeikas, kurie šaudė į streikierius. Kiekvienas jų tapo sulaikytas po $2,000 kaucijos. Bet prieš juos dar nėra sudaryti aiškūs kaltinimai; veikiausia bus taip nutrinta, kad šerifai ir mušeikos liks visai nekalti žmogžudystėj. Suareštuoti yra: šerifas Oscar Adkins, jo pagelbininkai Broad Roppins, Bill Biggerstaff, Charles Tate, L. S. Steppe, Dave Jarret, Webb Jim Owens, Taylor Green, Ed. Cannon ir Segal Halliburton; taipgi suareštuoti Adam Hunt, Baldwin dirbtuvės superintendentas (užveizda), John Snoddy ir Webb Fender, dirbtuvės formanai, Forest Smith ir Will Twigg, mušeikos streiklaužiai. Už visus juos kauciją užstatė Manufacturing Kompanijos prezidentas Baldwin.

Darbininkai Pasipiktinę

Šiame nedideliam miestely, kur randasi apie 5,000 gyventojų, viešpatauja atmosfera panaši į civilį karą. Darbininkai pasipiktinę skerdyne. Susirinkę grupėse diskusuoja, kalba, kaltina šerifus. O prieš darbininkus nusistatę visokie biznieriai ir darbdaviai; jie su pasipiktinimu žiūri į unijistus, smerkia organizuotus darbininkus.

Du šimtai apsiginklavusių kareivių patroliuoja miestą. Darbininkams neleidžia pikietuoti Marion Manufacturing Kompanijos dirbtuvę.

SOVIETŲ LAKŪNAI DINGĘ KELIONĖJ Į SEATTLE

SEATTLE, WASH.—Sovietų lakūnai, išlėkę ketvirtadienio rytą iš Sitkos, Alaskos, į Seattle, Wash., kur tai dingo; iki penktadienio vakaro negauta jokios žinios apie juos. Manoma, kad jie buvo priversti nusileisti kur pakrašty tarp Sitkos ir Seattle del blogo oro ar kitokios priežasties.

Amerikos orlaiviai ir laivai pradėjo jų ieškoti.

LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by
LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, Inc.
Every day except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year, $6.00	United States, 6 months, $3.00
Brooklyn, N. Y., per year, $8.00	Brooklyn, N. Y., six months, $4.00
Foreign countries, per year, $8.00	Foreign countries, 6 months, $4.00
Canada and Brazil, per year, $6.00	Canada and Brazil, 6 mo., $.300

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Literatūros Draugijai Didžioji Darbymetė

VAJUS ŠĮ MĖNESĮ, VAJUS IKI METŲ PABAIGOS

Naujos Kuopos

Pirmą dieną spalių, vadinasi, lygiai tą dieną, kada prasideda abiejų dienraščių ir Darbininkų Literatūros Draugijos vajus, d. V. Paukštys, antro apskričio organizatorius, man raportuoja: Freehold, N. J., susitvėrė ALDLD kuopa, prie kurios prisirašė 19 narių. Prakalbas ten sakė dd. Butkus ir Kindera. Tikrai geros pasekmės! Ar jūs girdėjote kada nors apie Freeholdą? Aš negirdėjau. Bet tas tik rodo, kad Amerikoje dar daug yra vietų, kur mes galėtume naujas kuopas sutverti.

Antro apskričio valdyba gerai pradėjo vajų. A. Matulevičius man praneša, kad greitai tikimasi sutverti kuopą Long Island City. New York City kuopa jau persivarė per pusšimtį ir sumušė pereitų metų rekordą.

Lai bus tai įspėjimu visoms antro apskričio kuopoms, kurios dar neturi tiek narių, kiek pernai turėjo, kad šiuo laiku turi įtempti visas spėkas ne tik tam, kad atlaikyti senas pozicijas, bet ir naujas užimti.

Matėme "Vilny," kad Hamiltone, Canadoje, įsikūrė nauja ALDLD kuopa. Ją įkurti padėjo Toronto draugai. Centras laukia oficialio pranešimo apie kuopos įsikūrimą!

Iš d. Žaldoko (ketvirtas apskritys) gauta pranešimas, kad Pittsburgho apielinkėje galima įkurti dvi ar trys kuopos. Kaip rytoj įvyksta prakalbos Washington, Pa., kur kalbės dd. Žaldokas ir Sliekienė. Tai bus vajaus pradžia Pittsburgo apielinkėje.

Šio mėnesio pabaigoje man teks būti centralinėje, labiausia apleistoje dalyje New Yorko valstijos. Pažiūrėsime, kas galima ten padaryti. Tuo pačiu sykiu galima pranešti, kad mes išsiuntinėjome laiškus visiems "Vilnies" skaitytojams į Butte, Montana. Mes manome, kad ten galima sukurti kuopas.

Iš miesto Montlucon, Francijoje, kur nesenai tapo pasiųsta gana daug mūsų Draugijos knygų, gavau pranešimą iš vieno gero draugo, kad pirmoji Draugijos kuopa Francijoje tikrai bus įkurta.

Sovietų Sąjungoje turime tris kuopas (Maskvoj, Leningrade ir Minske). Bet to dar toli gražu negana. Maskvos kuopos organizatoriui d. Žalpiui išrašyta laiškas, kad duotų ryšių su Sibiru, nes, kaip matyt iš "Raudonb Artojaus," ten yra apsčiai lietuviškų kolonijų. Bus puikų, jei ir Sibire turėsime kuopą!

Philadelphijos Apskritys Padarė Gerų Planų

Pereitą nedėldienį įvyko šešto apskričio konferencija, apie kurią man tuojaus apskričio sekretorius d. D. Šolomskas pranešė. Jojo įspūdžius ir konferencijos sesijų protokolą matysite "Laisvėje" šiomis dienomis. O šiuo tarpu iš privatinio d. Šolomsko laiško tiek pranešiu: Pereitais metais apskritys turėjo 14 kuopų su 408 nariais. Šiemet apskritys turi apie 400 narių, bet kur dar metų galas? Šiemet šeštame apskrity jau pasivijo ir pralenkė pereitų metų rekordą šios kuopos: Gibbstown, N. J., Bethlehem, Pa., West Philadelphia, Riverside, N. J., Reading Pa.

Apskričio komitetas, kuris dabar puikiai susitvarkė ir kurian įeina keli nauji nariai, tuoj pasirūpins sukurti naujas kuopas Willmington, Del., ir Trenton, N. J. Taip pat Burlingtono kuopai bus suteikta "skubi pagelba." Specialiai prašome d. Rogers ir kitų baltimoriečių pradėti intensyvį vajų Baltimorėje. Kuopa, žinoma, nenupuls, bet juk ten yra tiek daug dirvos praplėsti jos įtaką visokeriopai!

Šešto apskričio komitetas ir konferencija pavyzdingai pasidarbavo.

Massachusetts ir Connecticut

Trūksta žinių iš septinto apskričio. Apskričio konferencija, kuri nesenai įvyko, rodosi buvo pasekminga. Šį ir kitą mėnesį man teks būti Mass. valstijoj. Pažiūrėsime, kaip ten viskas išrodo. Svarbu, kad apskritys išlaikytų senas pozicijas. Mes pasitikime, kad apskričio komitetas darbuosis rankoves pasiraitojęs.

Connecticut valstijoj mums būtinai reikia parodyti daugiau energijos. Kaip rytoj ten įvyks apskričio komiteto posėdis, sykiu su kitų organizacijų apskričiais. Šį mėnesį į Conn., važiuos d. Mizara. Mes būtinai turime užsriūbuoti savo veikimo mašineriją, atsižiūrint į dalykų stovį ne tik ALDLD., bet ir viso mūsų proletarinio fronto.

Clevelande

Abidvi ALDLD kuopos šiemet turi daugiau narių, negu pernai kad turėjo. Taip praneša gerasis mūsų draugas J. Mažeika. O pradžioj metų jisai lyg ir pesimistiškai žiūrėjo į abiejų kuopų reikalus.

Clevelandu mes galime pasididžiuoti, bet ne todel, kad ten viskas veikia, o todel, kad nepaisant paprasto dabar apsileidimo, yra geras būrys aktyviškų draugų, kurie nenuleidžia rankų.

Kalbant apie Clevelandą, mes dar vieną dalyką norime smarkiai pabriežti ir užakcentuoti. Clevelando 160 kuopoj, kaip praneša "Vilnies" korespondentė, pagirtinu daiktu yra tas, kad draugės moterys užima viršininkų vietas ir gerai darbuojasi. Draugė Nemurienė yra kuopos organizatorė, o d. Bagdonienė užima protokolų sekretorės vietą. Jos abidvi labai gerai darbuojasi. (Čia tik priduršime, kad specialių kuopų moterims jokiu būdu nepatartina tverti.)

Seno Vinco Maršrutas

Su šešta diena spalių d. Senas Vincas pradeda savo maršrutą Wilkes Barre apskrity, paskui jisai važiuos į Pittsburgo apskritį, paskui į Chicagą, o dar vėliaus į Canadą. Iš d. Seno Vinco mes daug ko laukiame. Mes tikimės, kad jisai įsigilins į kiekvienos kuopos padėtį ir dirbs "už du."

Mes tikimės, kad jisai duos gerą raportą centrui, patieks gerų sumanymų, nurodys, ko trūksta Draugijai.

APŽVALGA

Agitacija Prieš Negrus S. L. A. Kuopoj

Vienas draugas "Vilnyj" rašo apie įvykusį SLA. 36 kuopos (Chicagoje) bankietą, kuris buvo paverstas agitacija prieš negrus.

Keli kalbėtojai, ypač gi Dr. Karalius, ypatingu uolumu puolė "Vilnį," kam ši pasisakė už rasinę lygybę, prieš persekiojimą negrų. Kitais žodžiais, Dr. Karaliui nepatiko, kad "Vilnis" nepritaria tam būreliui namų savininkų, kurie padedami vieno vietoš "trowaway" lapelio pradėjo žalingą agitaciją prieš negrus. Klausantis Dr. Karaliaus kalbos taip ir išrodė, kad tie komunistai ir jų dienraštis "Vilnis" yra niekam nebetikę—reikia prieš juos kovoti.

Dr. Karalius skaitosi socialistu! Jis, be abejojimo, reiškė visų naujieninių nuomonę. Savais laikais Jurgelionis rėkė susirietęs, šaukdamas lietuvius darb. balsuoti už demokratus, nes girdi, jie "nigerių neleis į Bridgeportą." Bet tas nepagelbėjo, tai dabar lietuviški social-fašistai jei ko gero dar gali pradėti ruošti pogromus prieš negrus darbininkus, kurie ankštos verčiami, bando apsigyventi išgarbintam l i e t u viškam Bridgeporte.

Džiaugsmas be Pagrindo

Kuomet mūs dienraščio reporteris kadaise pažymėjo, kad suruoštame "Laisvės" sukaktuvių mitinge nebuvo žmonių tiek, kiek turėjo būti (aišku, buvo tam priežastys), tai "Tėvynė" iš to daro komunistinio judėjimo silpnėjimą ir pagaliaus pareiškia:

> Labai įdomus ir reikšmingas šitas komunistų organo prisipažinimas.

Reikšmingas, bet ne ta prasme, kuria nori pasakyti Vitaitis. Jis būtent reikšmingas ta prasme, kad komunistų spauda visuomet pasako tiesą. Jei ir pačių komunistų parengimuose žmonių atsilanko neperdaug, tai ji ir pasako. Ne taip, kaip daleiskim, ta pati "Tėvynė" ir kiti sandarietiškos-fašistiškos krypties laikraščiai: savo tuščius parengimus jie špaltose padidina iki tūkstančių, o komunistų visuomet keleriopai sumažina, arba, apie sekmingesniuosius, nieko nerašo.

Nepasiseks

Del Kauno fašistų galvojimo leisti savo laikraštį Amerikoje ir jam paskyrimą $50,000, kriaučių unijos "Darbas" rašo:

> Jeigu smetoniniai bandys įsteigti Amerikoje savo laikraštį, tai išanksto galima sakyti, kad jokio pasisekimo jisai neturės. Jau vietiniai fašistų laikraščiai vos kojas pavelka, o ką jau kalbėti apie naujus. Ot, medalių (ordenų) dalinimo vajus, tai, be abejonės, bus pasekmingesnis.

Tai tikra tiesa!

TORRINGTON, CONN.

Iš A. L. D. L. D. 81-mos Kp. Veikimo

Pradžioj pavasario buvo nutarta surengti būtinai norsporą piknikų. Nutarimas tapo gyveniman įvykdytas. Per abudu pikniku kuopa turėjo pelno virš 50 dolerių. Nors tai mažas pelnas, bet reikia atsiminti, kad alkanam gardžiau sudžiūvusios duonos šmotelis, negu sočiam kepsnis.

Iš tų pinigų jau pirmiau kuopa buvo išaukojus $20 darbininkiškiems reikalams, ir dabar aukojo $20. Gastonijos streikierių bylos vedimui ir draugai V. Kelmelis ir S. Kaušus aukojo po $1, todel susidarė $22.

Abelnai kuopa su narių skaičiumi negali pasidžiaugti, nes čia naujų narių gauti labai sunku. Pritarėjų randasi daug, bet prie draugijos nesirašo. Aš manau, kad jie bijosi savo žmoneles užrūstinti, nes didžiumoj jos tiki į dangišką agentą. Teisybė, čia lietuviai neturi savo bažnyčios, bet lietuviški dievo agentai nepamiršta lietuvius atlankyti. O apie pavienius, kurie jau čia randasi užsilikę, nei su lazda neprivorsi prie draugijos prisirašyti.

V. Kelmelis.

Illinoise ir Gretimose Valstijose

Tiesą pasakius, mes ligi šiol nesame gavę gero raporto iš pirmo apskričio, bet greitai įvyks to apskričio konferencija. Neabejotina, kad tuomet susidarys pilnas vaizdas, kaip dalykai stovi tame didžiausiame apskrity. Draugas A. Bimba apvažiuos visą eilę kolonijų Michigane, o d. Bacevičius aplankys pietinį Illinóisą. Veikiausia jie pamatys Indianą ir Wisconsiną.

Pietų Illinoise mes stovime silpnai. Springfieldo kuopoj mes turėjome padaryti operaciją, prašalindami tulą šimkų. Visi ištikimi Draugijos nariai Springfielde turi stoti į darbą. Suklaidintus draugus reikia atgriebti, pataisyti. Springfieldas galit ir turi virsti gerų centru visam pietiniam Illinoise.

Centras visuomet yra pasirengęs padėti pietų Illinoiso draugams. Tik rašykite mums, duokite nurodymų, ko norite, ko pageidaujate. Mes jums duosime ir kalbėtojų ir prelekcijų.

Iš pačios Chicagos aną dieną gavome gerą žinią iš Bridgeporto 19 kp. Pernai kuopa turėjo 108 narius, o šiemet turės daugiau. Kaslink vajaus, tai nereikia atsidėti tiktai ant vienos pačios valdybos. Visi nariai turi dirbti. Ne tik Chicagoj, bet ir visoj plačioj Amerikoj.

Apie Ydas ir Nukrypimus

Tas faktas, kad mes turėjome padaryti operaciją Springfield, Ill., tas faktas, kad mes turėjome bėdų Denver, Col., pirštu prikišamai rodo, kad mūsų Draugijoj ne viskas tvarkoj. Tūlose kuopose atsiranda negeistinų elementų. Atsiranda vienur kitur elementų, kurie nusistatę prieš mūsų bendrą liniją. Šiuo kartu nekalbėsim apie tuos nukrypimus. Tam bus pašvęstas atskiras straipsnis.

O dabar, draugai, stokime į darbą! Didžiuma mūsų narių yra taip išsilavinę, kad jiems jau nereikia ilgų pamokslų. Kiekvienas iš mūsų turi kuo nors prisidėti prie Draugijos stiprinimo.

L. Prūseika.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS

1-sios Gegužės Šventė Kalėjime

PANEVĖŽYS.—Rytmetį per patikrinimą pareiškėme vyresniam prižiūrėtojui, kad protestuodami prieš fašistų terorą mes šią dieną skelbiame badavimą. Iš pat ryto visi draugai pasipuošė raudonais ženkliukais, o apie 7 val. iškabinome sienoje raudonas vėliavas su lozungais. Apie 8 val. atidarėm šventę, sudainuodami "Internacionalą" ir gedulo maršą. Po to prasidėjo pranešimai ir referatai. Apie 12 valandą kameron įsiveržė prižiūrėtojų būrys. Jie pareiškė, kad viršininko įsakymu turi užkalt mūsų kameros langus, kad mes negalėtume vėliavos iškabinti ar "kitokio šposo iškirsti." Bekaldami langus pastebėjo augštai kabančią vėliavą, nubėgo viršininko atsiklausti ir, jam leidus, nukabino ją. Langus užkalė, nepalikdami nei fortkos. Be to, prie atdarų durų pastatė po atskirą prižiūrėtoją, kad sektų, ką mes veikiam. Mes sustojom ties durim ir galingai sudainavom keletą revoliucinių dainų. Prižiūrėtojai nesutrukdė, nors ir mėgino porą kart reikalauti nutilti. Po dainavimo ėmėmės litaratūrinės dalies: skaitėme šventei pritaikintas apysakas ir deklamavom eiles. 45-toj kameroj prie atdarų durų buvo skaitytas referatas. Vakare po patikrinimo "Internacionalą" dainuodami šventę baigėm.

1-sios Gegužės Šventė Kalėjime

ŠIAULIAI.—1-mąją gegužės mes badavom ir protestuodami prieš fašistų valdžią įteikėm tokius reikalavimus: nuimti karo būklę, paleisti politkalinius ir išpildyti visą eilę ekonominių reikalavimų, kurių dalis buvo paskui, badavimo metu, išstatyta. Pradėjus mums dainuoti, atėjo Šakėnas, širsdamas, kad mes švenčiame ir dar dainuojame. Mes jam atsakėm, kad šiandie darbininkų šventė, ir įteikėm mūsų reikalavimus. Netrukus administracija, išvyliojusi kelias politkalines iš bendros politkalinių kameros koridoriun, uždarė su kriminalistėmis. Politkalinės užprotestavo ir pradėjo belsti į duris. Kilus didesniam triukšmui, atėjo viršininkas ir, politkalinėms pareikalavus įleisti jas į savas kameras, liepė visas jas surišti. Jam išėjus, kameros durys buvo paliktos atidaros. Tuo pasinaudojusios politkalinės išėjo į koridorių ir sustojo prie politkalinių kameros, bet jas tuoj ir vėl ėmė tempti pas kriminalistes. Politkalinės kameroj netrukdomos dainavo, bet po piet atėjo nauji prižiūrėtojai, kurie nė prie durų prieit neprileisdavo, o vieną net nutvėrė už gerklės. Triukšmas ir vėl pakilo, tada dviems politkalinėms uždėjo raminamuosius marškinius, bet jos marškinius numetė ir sudraskė. Kai kriminalistėms davė pataisyt marškinius, ir tos pasipriešino, atsakydamos: "negalim žiūrėt, kaip kankina nekaltus žmones," tada felšeris ir raktininkai patys susiuvo marškinius ir vėl juos uždėjo kalinėms. Politkalinės pareikalavo, kad jų nerištų ir įleistų į jų kamerą, kitaip, surištos, jos išdaužys langus. Langai buvo išdaužyti. Politkalines rišo aštuonius kartus. Vakare kriminalistės, kurių kameroj visa tai įvyko, atsisakė nuo valgio ir pareiškė, kad joms bjaurus toks žvėriškas elgesys su kaliniais. Atėjus viršininko padėjėjui, politkalinės pareikalavo sugrąžinti jas į savą kamerą, grąsindamos, kad pasielgs dar griežčiau. Padėjėjas reikalavo "garbės žodžio, kad daugiau nebus dainų," bet politkalinės atsakė, kad prižadų neduoda ir kartojo reikalavimą. Vis delto prieš patikrinimą jas išleido.

Po pirmosios gegužės mūsų padėtis smarkiai pablogėjo, prasidėjo administracijos represijos. Mus ėmė izoliuoti ir nedavė visoms kartu vaikščioti, neleido perdavinėti maisto, norėjo priversti pasivaikščiojimo metu eiti viena paskui kitos ratu, bet politkalinės pasipriešino, ir administracijai to pravest nepavyko. Už pirmosios gegužės šventimą nubaudė: vienai politkalinei davė 5 paras ir dviems po 3 paras. Del šių represijų politkalinės paskelbė badavimą ir išstatė administracijai savo reikalavimus. Badavo 6 dienas.

Areštai ir Kankinimai

KAUNAS.—Rugpjūčio 1-mą dieną areštuotų apie 30 darbininkų jau padėjo kalėjiman. Tarp jų yra Leiba Šubas, kuris baisiai sumuštas, visas kraujuose, galva sudaužyta. Taip smarkiai jį sumušė žvalgyboj. Jis dabar guli kalėjimo ligoninėj.

"Balsas"

MINERSVILLE, PA.

Mirė Jonas Bliuvas

Rugsėjo 22 d. mirė Jonas Bliuvas, 37 metų. Amerikoj išgyveno 17 m. Iš Lietuvos paėjo iš pat Mariampolės miesto Suvalkijoj.

J. Bliuvas buvo klasiniai sąmoningas darbininkas. Seniau Shenandoah gyvendamas, ten darbavosi darbininkiškame judėjime. Vėlesniu laiku prigulėjo prie A.L.D.L.D. 14 kp. ir A. P. L. A. 48 kp. Tačiaus darbštumo neparodė. Mūsų draugės iš Darbininkių Susivienijimo 36 kp. nupirko gražių gėlių pundą; A. L. D. L. D. 14 kp vietoj vainiko nutarė ant kapų duobę nupirkti. J. B. gyvenimas, kaipo darbininko, buvo perdėm nelaimingas. Pirma jo moteris mirė, paliko vieną našlaitį. Po tam jis vedė kitą moterį, ir ta mirė, palikdama porą našlaičių. Savo našlavimo laiku Bliuvas prastai užsilaikė, kame jo nelaimingi kūdikiai daug nukentėjo. Porą metų atgal paėmė 16 metų Valaičiūtę sau už moterį. Su ja išrodė santaikoj gyveno, bet labai vargingai. Mirdamas paliko 3 mėnesių sūnelį. Mirties priežastis gal pačijo nuo mainose sužeidimo, nes keliolika (?—Red.) atgal buvo anglimis užgriūtas, po tam labai skaudžiai kosėjo. Paskutinę dieną dar vaikščiojo. Kalbėjo iki mirė. Pasakė, kad nešauktų kunigo, nes jis jų neapkentė ir nori be melagių sau ramiai numirti. Palaidotas be bažnytinių burtų Liuosybės laisvose kapinėse.

Gaila 4 nelaimingų našlaičių, 3 likosi be tėvo ir motinos...

Žiauri darbininko mainierio padėtis be laiko Bliuvą nuvarė į kapus, o mainų savininkai kapitalistai iš jo ir kitų mainierių prakaito sau linksmą gyvenimą turi.

Ar ne laikas angliakasiams kovoti už geresnį gyvenimą?

Arminas.

Profesorius Priverstas Rezignuot del Studentės

Negalėdamas pakęsti aštrios kritikos už jo meiliškus ryšius su viena studente, senyvas mergaičių Hunter Kolegijos profesorius, episkopalų kunigas Wm. H. Bridge pasitraukė iš profesoriavimo. Jis taipgi buvo kaltinamas, kad priešinosi pažangumo dvasiai augštuose mergaičių kursuose.

DARBININKŲ KALENDORIUS

Spalio 5 d.:

—Mirė rašytojas ir leksikografas Dal., 1872.

Spalio 6 d.:

—Įsisteigė žydų "Bundas" (Sąjunga), 1897.

—Revoliucija Bulgarijoj, 1918.

Kiek Gavai Naujų Skaitytojų Savo Dienraščiui "LAISVEI"

?

Klausia Jus Tūkstančiai Klasiniai Susipratusių Darbininkų—'Laisvės' Skaitytojų ir Rėmėjų

"Laisvės" Bendrovės Direktoriai, nuo 1 d. Spalių (October) iki 15 d. Lapkričio (November), paskelbė Vajų gavimui "Laisvei" dar daugiau naujų skaitytojų.

"LAISVĖS" KAINA

$6.00

METAMS

Laike Vajaus naujiem skaitytojam yra nupiginta kaina vienu doleriu

VIETOJE $6.00 TIK

$5.00

METAMS

Seniem skaitytojam, atsinaujinant prenumerata $6.00 metam. Kurie atsinaujindami atsiųsite tik $5.00, žinokite, kad nebūsite užsimokėję už apskritus metus. Tačiaus, jei gausite du naujus metinius skaitytojus, tai tada ir savo prenumeratą galėsite atsinaujinti už $5.00 metams.

Gaukite Dovaną!

"Laisvės" Bendrovės Direktoriai kviečia į kontestą visus veikliesnius darbininkų judėjime draugus ir drauges ir skiria

Sekančias Dovanas:

PIRMA	$30.00
ANTRA	$25.00
TREČIA	$20.00
KETVIRTA . .	$15.00
PENKTA . . .	$10.00
ŠEŠTA	$5.00

Darbuodamiesi r i n k ime "Laisvei" naujų skaitytojų, labai daug pasitarnausite platinime darbininkiškos apšvietos ir dar gausite dovaną.

SU PRENUMERATOM SYKIU SIUSKITE IR MOKESTĮ

Gavus naują prenumeratą, siunčiant prenumeratoriaus vardą ir antrašą del siuntinėjimo dienraščio, kartu reikia siųsti ir pinigus.

Visais reikalais rašykite

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck Street
BROOKLYN, N. Y.

Kaimynai ir draugai laukia jūs savo namuose, kad ateitumėte užrašyti jiems dienraštį. Būtinai aplankykite juos.

A. M. Vadapalas

Kultūros ir Atilsio Parkas Maskvoj

Keletas metų tam atgal darbininkai nei nemanė, kad palei Maskvos upę, kur randasi senų namų griuvėsiai, kalnai, duobės, kanalai, ežerai, galės įsikurti proletarinės kūrybos dailės ir atilsio parkas. Bet tikslingos ateities naujos socialistinės kūrybos gyvenimas šuoliu žengė pirmyn. Ten, kur keletas metų tam atgal medžiotojai antis, žąsis pelkėse šaudė, ten šiandien elektriškos stotys išaugo. Ten, kur priespaudos laikuose susmukusios bakūžės liūdėjo, šiandien išaugo didžiausi moderniški rezidencijos apartmentai. Kas žino seną Maskvą, tas gali sakyt, kad centras miesto tai buvo panašiu į europinį seniausį miestą, o priemiesčiai panašūs į griuvėsių sąšlavyną.

Kada tai senai šioji naujo parko teritorija buvo apstatyta namais, bet karui užėjus namai suiro, todel 1921 m. šis priemiestis buvo visai apleistas ir paverstas į sąšlavyną. Anksti 1922 m. šį sąšlavyną, kuris tęsėsi per tris kilometrus palei upę, miesto nusamdyti darbininkai pradeda sulyginti: senus namus ardyti. 1923 m. visa šioji teritorija pradėjo apaugti puikiausiomis medinėmis ir akmeninėmis triobomis. Buvo pravesta puikiausi keliai, o palei juos buvo išsodinta daug naujų medžių.

Liepos mėnesį čion atsidarė valstiečių ūkio paroda. Į šią seną teritoriją pradėjo plaukt tūkstančiai žmonių. Laukai buvo apsėti gražiausiais javais, kad parodžius valstiečiams, kaip auginti javus. Visos triobos pripildytos valstiečių išdirbiniais. Taipgi fabrikai išstatė ūkio techniką ir prijungė elektros energiją, kad supažindinus valstiečius, kaip panaudot naują techniką.

Visas parkas išpuoštas puikiausiais kvietkais; pelkės paverstos į vandens tvenkinius, o per jų siauras vietas pravesti tiltai, kad žmonės galėtų gėretis jų grože. Ant vandens plaukioja antys, gulbės, žąsys ir kiti laukiniai paukščiai. Nei vienas grožis — dailės reginys — tiek daug žmonių atydos neatkreipė, kaip Lenino paveikslas. Šis Lenino paveikslas buvo išaugintas iš įvairių kvietkų. Niekad žmogus negalėjo įsivaizdint, kad kvietkų gėlės galės išaugint Lenino paveikslą. Todel tūkstančiai žmonių gėrėjos šiuom botanikos mokslo patyrimu.

Vėlai rudens laiku, užsidarius ūkio parodai, šioji teritorija vėl apmirė. Tik pradžioj 1927 m. apie šiuos žemės plotus pradėjo rašyt, kad jie bus paversti į kultūros ir atilsio parką. Kad padidinus šį parką, bus prijungta dar du parkai, tai yra Neskučni parkas ir Lenino, buvusio Vorobjovo kalnai. Sujungus šiuos tris parkus, kurie tęsiasi palei Maskvos upę, keturius ar penkius kilometrus, pasidaro milžiniškas parkas, didesnis negu New Yorko Central Park. Kad ištobulinus šį pakraštį upės, dirbo keli tūkstančiai darbininkų apie metus laiko. Kadangi proletariška dailė neturi savo ribų, tad matyt dar daug darbo bus pridėta, kad šį parką ištobulinus. O vieta del jo yra viena iš gražiausių pasauly. Pradžią parko dasiekia didžiausios miesto gatvės, todel jis ir yra labai parankus miesto darbininkams, nes į keletą minučių lengvai gali jį dasiekt gatvekariu. Parodos triobos bus panaudotos del naujų muziejų, teatrų, šokių salių, restoranų, knygynų, fiziškų salių. Keletas namų paversta į vaikų sanatorijas, jų žaislų ir teatrų sales, ir tt. Naujasis parkas, susiliejęs su senu Neskučni parku ir Lenino kalnais, pajvairina jį savo senais medžiais ir pievų lygumomis.

Nekurie parko upės pakraščiai parengti del maudynių ir taipgi del valčių prieplaukų. Geidžiantiems orlaiviu pasiskraidyt taipgi yra puikiausia proga, nes keletas orlaivių čion pakyla kas 10-15 minučių.

Šioji vasara buvo viena iš puikiausių. užtai kasdieną parkas prisipildęs tūkstančiais žmonių. Tėvai, atėję į parką su vaikais, gali persiskirti ant visos dienos, atiduodami juos į vaikų skyrių. Ten daktarai, peržiūrėję vaikus, leidžia į sodus, kur jie suranda žaislus, maistą, ir atilsio lovukes. Vaikučiam yra duodami koncertai, kinomatografas-judžiai ir kiti dalykai. Del suaugusių vaikų yra duodamos valtelės, kuriomis jie plaukioja po ežerą per dieną. Vaikų parko sekcija yra valdoma geriausių pedagogų, todel tėvai su mielu noru atiduoda vaikus į parką, nes žino, kad šiame parke mokytojai lengviau supras kūdikio psichologiją, negu patys tėvai. Kurie vaikai pripranta lankytis į ši parką, tad tėvam būna didžiausis vargas juos išlaikyt namie.

(Bus daugiau)

NESUKLYSKITE!

Ginkite Gastonijos ir Kitų Klasių-Karo Aukas

6-ių Kavalkų Negrų Jazz-Band

Rengia Int. Labor Defense, N. Y. Distriktas
799 Broadway, Room 422

PROLETARŲ RUDENS LĖBAVIMAS

Tikietai 50c, prie durų 75c Pradžia 8 val. vak.

WEBSTER SALĖJE, 119 East 11th St.

ŠEŠTADIENĮ, SPALIŲ-OCTOBER 12

Dovanos tiems, kurie prasčiausia apsirengę

BINGHAMTON, N. Y.

Mano Patyrimai S. L. A. Kuopoje

Draugijiniame gyvenime vienas asmuo nedaug reiškia. Kalbėti apie save, užimti laikraštyje vietą, nesinorėtų, Tačiaus, susidarius tokioms aplinkybėms, kad tūli žmonės delei vieno asmens įėjimo jų tarpan, kelia triukšmą, šaukia gvoltą, ir bando tam asmeniui krimstelėti, tat matau reikalą bent trumpais ruožais pasakyti dalyką savu supratimu. Matau reikalą tarti žodį dar ir delto, kad dalykas buvo rodomas tik vienpusiai. Kas matė ir girdėjo tik vieną pusę, aišku, negalėjo permatyti peršviečiančiai. Pasiskaitę mano žodį, galės ir patys aiškiau dalyką permatyti ir kitiems pasakyti.

Dalykas toks. S.L.A. 50 kuopoje einant organizatoriaus pareigas S. Jasilioniui, buvau daugelį sykių kalbintas įsirašyti į kuopą. Po daugelio kalbinimų, po persiskaitymui S. L. A. konstitucijos, galop, sutikau ir įsirašiau. Susirinkime likau vienbalsiai priimtas. Daktaras išegzaminavęs, padėjo pirmon sveikatos klasėn. Viskas gerai.

Nuėjęs į sekantį kuopos susirinkimą, girdžiu atskaitą skaitant, būk man jau sugrąžinti pinigai, sumoje $6.52. Sekretoriui perskaičius atskaitą, pastebėjau, kad man pinigai dar nėra sugrąžinti, o jei ir būtų grąžinti, tai ne $6.52, bet $7.52 man pripuola, nes tiek buvau įmokėjęs. Čia pasipylė aiškinimai, kad vienas doleris pasilieka už daktaro egzaminavimą. Bet aš atsivertęs konstitucijos puslapį 26, paskaičiau sekamą sakinį: "Visa mokestis yra grąžinama aplikantui, jei jis būtų atmestas kuopos nubalsavimu ar daktaro-kvotėjo." Prie to dadūriau: "Jei man ir kainuotų $25, vistiek aš jūsų norimą pasilaikyti dolerį atsiimsiu." Susirinkimo dalyviuose kilo susirūpinimas: kaip tai galimas daiktas, kad daktaras egzaminuodamas pažymi aplikantus į pirmą klasę, o Centras atmeta be jokių paaiškinimų. J. Vaicekauskas (jis ir K. Kapičauskas taip pat sykiu su manim S.L.A. Centro atmesti aplikantai), pareiškia, kad čia kur nors yra kabliukai. Jis nurodo, kad tik nesenai prisirašęs į apdraudos kompaniją ir į lenkų susivienijimą, ir tapęs priimtas, o čia—ne. Susirinkimas vienbalsiai nutaria reikalauti iš S. L. A. Centro paaiškinimo, kodel mūsų nepriima.

Nueinu į trečią susirinkimą. Čia perskaitoma laiškas nuo Centro sekretorės, pasakantis, kad aplikantų nepriėmimo priežastis pasilieka Centro slaptybėje, kuopoms neišduodamas. Skaitomas ir antras laiškas—tai apie to dolerio pasilaikymą. Centro sekretorė sako, kad: taip, konstitucija rodo, jog visi pinigai turi būti sugrąžinti, bet jei kitiems iki šiol negrąžindavote, tai ir dabartinį reikalavimą ji pataria kuopai išspręsti. Čia reikia pasakyti, kad susirašinėjimą su Centru veda finansų sekretoris Bučinskas. Antrojo klausimo—apie grąžinimą ar negrąžinimą dolerio—niekas Bučinskui nebuvo įgaliavęs Centro klaustis. Kuopos pirmesnis susirinkimas nieko tame klausime nenutarė. Bet, matyt, Bučinskas pats susirūpino! Ir, vėlesnėj susirinkimo eigoj, jis tą savo susirūpinimą, gal ir neįučiomis, išsiplepėjo. S. Jasilioniui pasakius, kad šitaip dalykams einant, kuomet kuopa aplikantus priima, daktaras išegzaminavęs pažymi pirmon klasėn, o Centras atmeta—atmeta jau net penkis aplikantus,—tai išrodo, kad čia veikia niekas kitas, kaip slapti skundai. Čia ėmėsi ir Bučinskas šį klausimą rišti. Jojo kalba su pakartojimais pažymėjo tris dalykus: (1) Gali būti, sakė jis, kad čia veikė skundas, bet gali būti, kad ne; tvirtinti, kad skundas—negalima, užginčyti, kad ne skundas—irgi negalima; (2) jei kas žinodamas apie aplikantą ką blogo, delei ko neverta jį į Susivienijimą priimti, nepasakė, nepasipriešino kuopos susirinkime, kada ėjo aplikantų priėmimas, tai, gali būti, nepasakė delto, kad negavus nuo aplikanto basliu į galvą; (3) jei Centras tokius aplikantus, kurie dar nebūdami nariais, jau bando susirinkimą mokinti, atmetė—tai ir gerai padarė!

Ot, ir išsiplepėjo žmogus, sakau, gal nė neįučiomis; nė baslio nebesibaugindamas. Kiekvienas galėjo suprasti, kad mūsų nepriėmimas į Susivienijimą, tai Bučinsko arba jo įgalioto klapčiuko pasidarbavimas. Jis tatai aiškiai pasakė.

Susirinkimas, supratęs kaip dalykai dedasi, nutarė, kad atmestiems aplikantams sugrąžinti **visus įmokėtus pinigus.** Ir sugrąžino.

Žymėtina, kad nutarimas sugrąžinti visus įmokėtus pinigus, labai nervavo kaip Bučinską, taip jo kolegas: Adomaitį ir vice-pirmininką, kurį čia visi vadina "daktaru." "Daktaras" per kelis sykius pareiškė, kad "dabar, tai kožnas galės kas savaite rašytis į Susivienijimą." Žmogus, kuris nori pirmininkaudamas kitus mokinti, turėtų nors tai žinoti, kas sakoma konstitucijoj. O sakoma: "Atmestasis negali būti perstatytas į Susivienijimo narius jokioje kuopoje per tris sekančius mėnesius." O betgi "daktaras" to nežino!

Naje, pradžioj šio trečiojo susirinkimo buvau prašęs balso. Norėjau pareikšti, kad pirmesniame susirinkime pasakytą mintį, jog turėsite man sugrąžinti visus įmokėtus pinigus, nežiūrint ir to, jei man prisieitų tam reikalui ir dar 25 dol. pridėti, atmainiau. Norėjau pasakyti, kad sutinku palikti kuopą ramybėje, nes tai ne kuopos kaltė už darbą vieno ar kito skundiko. Bet Adomaičio turavojamas "daktaras" balso man nedavė.

Petras Mačiukas.

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas:

JONĄ PETRUSKEVIČIŲ

162 BROADWAY

Residencija:
13 W. 3rd St., So. Boston, Mass.
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel., So. Boston 0304-W.

Ad No. E-57
Pašalina inkstų ar pūslės suerzinimą

Tie, kuriuos vargina inkstai ar pūslė, turėtų pasimokinti iš p. Geo. Leavitt, Sublet, Kansas, patyrimų. Jis sako: "Mano inkstai vargino mane. Aš turėjau skausmą nugaroje, buvau nervuotas, silpnas ir menkos sveikatos. Aš čėmiau Nuga-Tone ir dabar esu stiprus ir sveikas." Nuga-Tone greitai pašalina panašią padėtį, kadangi jie pašalina visus nuodus, kurie erzina ir kankina žmones.

Nuga-Tone atliko pastebėtiną darbą per 40 metų. Jie yra puikūs senesniems žmonėms, kurie yra silpni, arba ir jaunesniems žmonėms, kurių gyvingoji spėka ir energija išnyko. Nuga-Tone padaro riebų, raudoną kraują ir suteikia naują spėką ir jėgą nervams, muskulams ir gyvinicniems organams ir pagerina abelną sveikatą. Jūs galite pirkti Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami, arba vertelga užsakys del jūs iš urmo sandėlio.

Automobilių Technikos Mokykla

Išmokiname pilnai apie automobilių mechanizmą, išardymą, pataisymą, sustatymą, Elektra degimas atydus.
Mechaniko kursas $75
Taipgi mažesnis kursas—užlaikymas automobiliaus ir važinėjimas (laisnius garantuojame) $25
Speciališkas kursas važinėjimo $10
Mokiname lietuvių ir anglų kalboje. Mokytojum yra lietuvis, žymus auto ekspertas-instruktorius L. Tikniavičius.
Atdara iki 9 val. vakare, nedėldieniais 10 iki 12 val. ryte.
NEW YORK AUTO SCHOOL
228—2nd Ave., cor. 14th St.

PITTSFIELD, MASS.

Čia rasite bankos čekį $11.00, kuriuos malonėkite perduot, kaip žemiau nurodyta.

Friends of Soviet Russia (pirkimui traktorių ir trokų) $6.00. Aukotojai: Martin Sellers $5.00 ir Chas. Rimkus $1.00.

Tarptautiniui Darbininkų Apsigynimui $5.00 (Gastonijos kovotojams). Aukotojai: Wm. Yapkin $2.00, M. Sellers $2.00, E. Andrews 50c ir Edvig 50c.

Draugiškai,
Martin Sellers.

Dr. Jonas Repšys

881 Massachusetts Avenue
(arti Central Square)
Cambridge, Mass.

Tel. Porter 3789

OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 po pietų ir
Nuo 7-9 val. vakare.
Nedėliomis: 10-12 val. ryte.

Tel. Stagg 9938

DR. MENDELOWITZ

Sugrįžo atgal į Williamsburgh ir čia jis tęs savo praktikavimą medicinoje.

Jo nauja gyvenimo vieta:
319 Hooper Street
BROOKLYN, N. Y.

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphijos muzikos konservatoriją, duoda lekcijas ant smuikos. Norintieji kad jūsų vaikai būtų gerais smuikininkais, kreipkitės į mane, o gausite tikrai profesionalę pagelbą. Kreipkitės šiuo adresu:

4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.

Seredomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

Telefonai: So. Boston 1662—1373

A. J. KUPSTIS

Žemnamijos, Apdraudos ir Mortgičių Agentūra.

PARDUODAM ANGLIS IR MALKAS

Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Norintieji teisingiausio patarnavimo ir geriausių pirkinių, kreipkitės pas mus.

332 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tai Tie Švelnūs Cigarai, Kurių Jūs Pageidavot

MENDELO

Padirbti iš Suderintų Havanos Tabakų. Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

PO 10 CENTŲ IR DAUGIAU

Išbandykite Šiandien

Juos išdirba
STANLEY PAUL
1035 Spring Garden St.
Philadelphia, Pa.

Sulig reikalavimo, šiuos cigarus taipgi ir per paštą išsiuntinėjame, kaipo užsakymus (orderius).

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
UNDERTAKER

NOTARY PUBLIC

Telefonas: Stagg 5043

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo sitikinimų, ir tolumas nedaro del manęs skirtumo. Mano ofisas ataras dieną ir nakti. Darbą atjeku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausia.

734 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT

NAUJAUSIOS MADOS

RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

Įžanga nuo 8 val. ryte iki 6 val. vakare 50c; po 6 val. vakare 75c.

EXTRA Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambaryj — 35 Centai

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu šulinio vandeniu ir mažesnis prūdas su sūrum vandeniu.

LAPUOTOS IŠSIPĖRIMUI VANTOS VELTUI

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

Panedėliais nuo 12 val. dieną per visą naktį. Utarninkais nuo 12 v. dieną iki 12 v. nakties.

MOTERIMS: Panedėliais ir Utarninkais

Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, tarpe Cook ir Debevoise Sts.

Ties Broadway ir Flushing Avenue, Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Pulaski 1090

'GERAI PATAIKOT'

Taip sako pilietis Ant. Tacilauskas, užlaikytojas Restorano po No. 961 Grand St., Brooklyn, N. Y. "GERAI PATAIKOT PADARYT CIGARUS, kad į mėnesį laiko po 500 JOHN'S CIGARŲ parduodu, kuriuos ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai myli, nes už penkių blokų nuo mano biznio kostumeriai ateina ir saujomis po penkis cigarus ir po daugiau pasiima ant syk. VISI supratlyvi vyrai myli juos rūkyt, nes geriausia patinka kad jie malonus ir dūmai AROMATIŠKAI kvepia."

M. J. J. Urbszo, 187 Oak Street, Lawrence, Mass., į savo krautuvę kas mėnesis po keliolika šimtų jų parsitraukia.

John Naujokas Taip pat drg. S. Reikauskas, 214 Schuylkill Avenue, Shenandoah, kaipo agentas, tūkstančiais parsitraukia ir pasekmingai miestuose parduoda; taipgi ir kiti Brooklyne ir kituose miestuose, kur yra geri lietuviai ir išmintingi darbininkai, pripažino, kad JOHN'S geriausi cigarai Amerikoje po 10 centų.

Taip pat progresyviškas lietuvis, užlaikytojas general krautuvės ir laivakorčių agentūros, J. Sekys, 175—177 Park St., Hartford, Conn., nuo senai užlaiko Jono—John's Hand Made Cigarus ir Vytauto, kuriuos visi myli rūkyti ir sako, kad be jų biznyje negalima apsieiti!

Todel, draugai darbininkai ir progresyviai biznieriai, ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose—visur reikalaukite: Restoranuose, Užeigose, Kliubuose, ant Balių ir Štoruose bei kituose bizniuose lietuvių išdirbystės draugų cigarų viršminėtais vardais, tik nakeliant pirštą, o gausite cigara, kuris visiems patinka, ir rūkydamas džiaugsies. Mūsų cigarai garantuojami. Cigarus pasiunčiame ant pareikalavimo visur į kitus miestus biznieriams ir privatiškiems žmonėms, daug ar mažai, vis tiek, ir lėšas apmokame.

Adresas:

Naujokų Cigarų Dirbėjai
267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Jau Trys Mteai, Kai Argentinos Lietuviai Darbininkai Leidžia Savo Savaitinį Laikraštį

"RYTOJUS"

Jis pilnas žinių apie Argentinos ir visos Pietų Amerikos darbininkų gyvenimą; telpa daug gražių ciliaraščių ir beletristikos; iliustruotas ir ant gražios popieros spausdinamas.

Kiekvienas Amerikos lietuvis darbininkas turi skaityti ir platinti "RYTOJŲ." Tuomet jis susipažins su savo klasės broliu reikalais tolimoj Pietų Amerikoj.

"RYTOJAUS" KAINA:
Metams tik...$3; Pusei.....$1.50

Pinigus siųskite American Express money orderiais, juos išrašydami ant "RYTOJAUS" vardo ir adreso.

"RYTOJUS"

Calle Montes de Oca 146,
Avellaneda, Buenos Aires,
Argentina

$1,000 Tik Už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.

Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

M. ZUKAITIS
25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

Lietuvaitė Fotografistė

FOTOGRAFUOJU, DIDINU IR NUMALIAVOJU VISOKIOM SPALVOM PAVEIKSLUS

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėlomis nuo 9:30 iki 5 val. po pietų

MARGARETA VALINČIUS

Room 32, Weitzencorn Bldg.,
PUBLIC SQUARE
WILKES-BARRE, PA.

TRAGINGOS ATOSTOGOS

Parašė **Hans Otto Hennel** Vertė **J. Barkus.**

Vaizdelis iš rinkinio "Meilė Karo Laiku." (Gosizdato leidinys Universalnaja Biblioteka.)

(Pabaiga)

Išvažiavimo atostogosna dieną Vurmlingas atėjo pas mane, idant paliūdyčiau jo sveikatą. Paliūdijimas sveikatos buvo tai techniškas pavadinimas pareigos, kurią kareivis atlieka išvykdamas atostogosna ir sugrįžęs iš jų. Ta pareiga tai atsilankymas pas sanitarą, kad tas apžiūrėtų jį ar nepasireiškia jame kurios nors lytinės ligos. Aš radau, jog pas jį visa kas tvarkoje ir išleidau jį, prašydamas perduoti savo moteriai mano gerus linkėjimus ir sveikinimus. Jam išėjus, aš dar sykį nusišypsojau ir pažadėjau jam sugrįžus paklausti, kas bus—vaikas ar mergaitė?

* * *

Keturiolika dienų praėjo ir paskirtu laiku unteroficierius Vurmlingas vėl atėjo pas mane, sugrįžęs iš atostogų.

Erzinantis klausimas, kuriuo aš rengiausi jį pasitikti, taip ir užšalo man ant lūpų. Keisdamasis veide, tai balsdamas, tai rausdamas, stovėjo jisai priešais mane. Jo kaktą puošė taip gerai man pažįstamas raudonųjų spuogų vainikas.

"Kas dabar čia jums?"

"Pone daktare, man rodosi, aš sergu."

Jis nusirengė ir paviršutinis išekzaminavimas parodė man tai, ką paskiau patvirtino ir wassermaninis analizas. Sifilis. Vurmlingas visas susilenkė, kai nugirdo mane diktuojant raštininkui jo ligos vardą, ir užsigavo, man paklausus, ar neprasikalto kartais su kuo nors jo Onelė. Ne, kaltininku buvo jis! Tą vakarą, kai aš jį išleidau atostogosna, jis, džiaugsmo pilnas, leidosi kartu su draugais miestan apšlakstyt savo atostogas vyno stikleliu. Viename name jie girdėjo tokį stebėtiną griežimą smuika, jog jisai iš susigriaudinimo net pravirko. Tame name neva tai buvo mergina, kuri labai maloniai su juo apsiėjo, ir kai jis pajautė savo rankoje jos krūtį, tai viską užmiršo.

"Dvejus metus aš neturėjau moteriškės. Man rodėsi, jog tai jau Onelė. Aš jaučiau tik minkštą, šiltą kūną ir nebesusivaldžiau."

Man teko jį pasodinti, tiek jisai nusilpo po tos išpažinties.

O kuomet aš jį paklausiau, ar bent laikėsi jis nuošaliai savo moters, jis pravirko.

"Ne, juk aš tik septintąją dieną pastebėjau skauduli ir išbėrimą."

"Ar jūs žinote, jog jūsų moteris veik tikriausiai bus užkrėsta ir jeigu iš jūsų susituokimo atsiras kūdikis, tai ir jis bus užkrėstas? Parašykit tuojaus į namus, kad jūsų moteris nevilkinant jieškotų medikalės pagelbos."

Jis žadėjo tą padaryti, apsirengė ir išėjo.

Dviem dienom praėjus po to, kai wassermaninis tyrimas neabejotinai patvirtino sirgimą sifiliu, unteroficierius Vurmlingas tapo atrastas kazarmių užpakalyje negyvas. Jam pasisekė iš sargų išgauti užliouduotą šautuvą. Juomi jis ir nusišovė. Jo kišeniuje rado laišką nuo moters, veikiausia, ką tik aplaikytą. Moteris rašė, jog pasijuto serganti ir buvo pas gydytoją, kuris rado ją sergančią sifiliu. Kas liečia gi jos vyrą, tai jis niekšas ir ji tuoj užvesianti bylą del persiskyrimo.

Pirmuoju momentu aš buvau pasiryžęs parašyti pagailos vertai nelaimingojo sauždžio našlei, jog jos dabar jau miręs vyras pateko į tokią baisią savo pasekmėmis padėtį per karštą, bet išmuštą iš lygsvaros meilę linkui savo tikros moters. Todel jis nebuvo niekšu, bet baisios, nepermaldaujamos karo aplinkybės buvo atsakomingos už tai, jog vyriškis, nors ir ištikimai myli savo moterį, gauna venerinę ligą nuo kitos...Bet ta moteriškė, jos padėtyje, veikiausia, nebūtų to supratusi, ir todel, plačiau pamąstęs, aš nusprendžiau nieko tokio jai nerašyti.

"LAISVĖS" PRIEŠAMS

Ei, sustokit vėjai ūžę,
Vėjai—priešai mūsų "Laisvės"!
Tai ne jums įveikt bakūžę—
Mūs' kelrodės ateities!
Ji tvirta, galinga! Jos pusėj visi—
Kam rankos pūslėtos, kam diena žiauri.

Ei, sustokit vėjai ūžę,
Vėjai—priešai mūs "Laisvės"!
Tai ne jums tas, nors įtūžę—
Laukiat, kad silpnėt pradės.
Ji tvirta, galinga! Šviečia ji žmones,
Rodo mums kovą—ne tik dejones!

Ei, sustokit vėjai ūžę,
Veltui laukiat pražūties...
Dienas skaitot, o ji auga—
Prie skaisčiosios ateities!
Veltui ūžiat nudavę vėją,
Mūs' "Laisvė" galinga! Laisvės nešėja!

St. Butkus.

4. VIII. 29.

Dar Kartą Pastuksėkim į Jų Duris

Štai jau ir spalių mėnuo. Tai laikas, kuriame pasijungia visi sąmoningi lietuviai darbuotis del praplėtimo darbininkiškos spaudos. Tai laikas daugeliui jau priprastas ir laukiamas. Kas metai, žingsnis po žingsnio, stumiamės toliau, paskleisdami plačiau darbininkišką sanprotavimą. O tas neapsakomai svarbu. Tamsos ir priespaudos palaikytojai šėlsta iš neapykantos. Jų viešpatavimui, žemiškam rojui, artinasi galas. Ir kaip tai svarbu pasidarbuoti dar smarkiau, kad pagreitinti galą dykaduonių gaujoms!

Darbininkiška spauda, revoliucijiniai laikraščiai, yra daugiausia neapkenčiami, persekiojami visų apgavikų. Už tai nėra jau taip lengvas darbas josios paskleidimas. Per šį vajaus laiką eisime stubelė nuo stubelės, pas daugiau suvargusius, daugiau nelaimių turėjusius, daugelį sykių skaudžiai apgautus, suviltus brolius lietuvius ir jiems įkalbinėsime svarbą skaityti darbininkiškus laikraščius ir remti jų kovas. Ir nuo tų skurdžių gausime daug paniekos, pasityčiojimo ir žiauraus išbarimo už tokį pasiūlymą. Tai matysime aiškų atvaizdą, pasekmes amžių tamsos, priespaudos, inkvizicijų ir vergijų. Kaip kas tą visai nepajėgia perkęsti, susipyksta, susibara, užkeikia amžinu mulkiu, nesusipratėliu ir taip palieka. Čia reikia pakantros ir prisitaikymo, kad išaiškinti suprantamai vertę mūsų spaudos skaitymo. Yra dar labai daug svietelio globoje kunigužių, tų dangiškų agentų. Įbauginti žmonės bijo ir į rankas paimti kunigų keikiamą laikraštį. Jie bijo, kad po mirties "velniukas" nekankintų keletą metų, o gal ir per nesuskaitomus "amžius." Jie net nesirūpina savo būvio pagerinimu, kol dar gyvi yra. Čia reikia nuoseklaus pasikalbėjimo, o tą galima atsiekti, galima įrodyti, kodel kunigija uždraudžia "mirtinu grieku" skaityti mūsų laikraštį. Todel nesibijokime mes į jų duris pastuksėti. Taipgi yra nemažai ir tokių, kurie jaučiasi, kad jie žino užtenkamai. Jie nepriklauso kunigėliams, o mūsų laikraščių neskaito bent del kelių priežasčių, būtent, kad lietuviški laikraščiai nieko nereiškia, kaip ir patys lietuviai, girdi, kiek jų čia yra; kad brangūs; kad redaktoriai "nemokinti;" kad perdaug partyviški, smerkia kitus, giria save; kad partijos tik buntavoja žmones; kad vadai parsiduoda arba išvirsta į renegatus ir paskiau griauja, ką pirma skelbė ir t. t. ir t. t. Šios rūšies žmonėse rasime įvairaus svietelio: vieni buvę unijose, draugijose, net partijose, rėmę "garsius" vyrus, pirkę šėrus tautizmui kelti, bandę bizniavoti, bet apsivylę. Jie daug kalba, viską smerkia, keikia. Čia ir reikia pakantrumo, kad išaiškinti jų klaidas. Reikia nurodyti, kad jie nesulauks kokių ten pranašų, kurie pagerins padėtį, jeigu patys nesidarbuos.

Tokio mąstymo atsilikimas labai jau aiškus, kad matyt tik vadų atsivertime pražūtį darbininkų užkariavimų. Čia darbininkiška spauda kaip tik ir mokina vadais netikėt amžinai, kaipo neklaidingais. Ir kuomet vadai padaro nuslydimus nuo klasinės linijos, taip juos reikia vyti laukan. Ką dabar ir daro sąmoningi darbininkai visame pasaulyj. Štai, kad ir čia, Amerikoje, trockistai, lovestonistai kaip greit paslydo nuo karingos komunistinės linijos, taip juos sąmoningi darbininkai apleido. Tą galima padaryti unijose, draugijose ir tą gali suprasti tik per skaitymą.

Daug mes sutiksime užmetimų ir išsisukinėjimų del užrašymo "Laisvės," kaipo darbininkiško dienraščio, bet, draugai, pasiryžkime dirbti, nepaisyti, apeiti kuo daugiausia visokio supratimo žmonelių, o užbaigę vajų pasidžiaugsime laimėję nemažą būrį naujų rekrūtų.

Murniko Sūnus.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ADMIN. PASTABA

Del stokos vietos šeštame puslapyje, nuo šiol visi pranešimai iš kitur ir pajieškojimai visuomet bus dedami ketvirtame puslapyje.

PLYMOUTH, PA.

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo ir A.L.D.L.D. 97-tos kuopos susirinkimas bus seredoj, 9 spalių. Stravinsko svetainėj, 40 Ferry St., 7 val. vakare. Visi nariai malonėkit atsilankyti, turime svarbių reikalų. Atsiveskit ir naujų narių.

Sekretorius **J. Staskevičius.**
(237-238)

CLIFFSIDE, N. J.

A. L. D. L. D. 77-tos kuopos susirinkimas bus seredoj, 9 spalių, Mažeikos svetainėj, 8 val. vakare. Visi nariai ateikit laiku, yra svarbių reikalų. Sekr. **Y. K.**
(237-238)

MONTELLO, MASS.

A. L. D. L. D. 6-tos kuopos susirinkimas bus panedėlį, 7 spalių, L. T. N. mažam kambary, 7-tą val. vakare. Visi nariai malonėkit atsilankyti, yra svarbių reikalų, kaip tai "Laisvės" vajus ir gavimas naujų narių į A. L. D. L. D.

Geo. **Shimaitis.**
(237-238)

L. D. S. A. 6-to RAJONO KUOPOM

Pranešu visoms 6-to Rajono kuopoms, kad pusmetinė konferencija įvyks 27 d. spalių, šių metų, Abračinsko svetainėj, Coal St., Shenandoah, Pa. Pradžia 11-tą val. ryte. Visos kuopos malonėkit prisiųsti kuodaugiausiai delegačių ir įteikit gerus sumanymus.

L.D.S.A. 6-to Rajono Org.
J. Šupailienė.
(237-239)

CLEVELAND, OHIO

Ar bus pasaulinė revoliucija? Prakalbos antradienį, 8 d. spalio (October), 1929, 7:30 val. vakare, Glino svetainėj, 6021 St. Clair Ave. Rengia Amerikos Komunistų Partijos Lietuvių Frakcija. Kalbės drg. A. Bimba, "Vilnies" redaktorius. Šiemet sukanka 10 metų nuo įsikūrimo Amerikos Komunistų Partijos ir Komunistų Internacionalo. Šios prakalbos rengiamos supažindinimui darbininkų su komunistais ir jų veikimu.
(236-37)

DETROIT, MICH.

Aido Choro Koncertas

Aido Choro koncertas įvyks nedėlioj, 13 d. spalių (October), 1929, Lietuvių Svetainėje, 25th gatvė ir Vernon Highway W. Durys atsidarys 5:30 val. vakare, koncertas prasidės 6:30 val. vakare, sharp. Tikietų kaina išanksto 75c, prie durų $1.00. Gerbiamieji Detroito ir apielinkės lietuviai! Aido Choras deda visas pastangas surengimui šio koncerto, nes tai bus pirmutinis šio sezono atidarymo koncertas. Šiame koncerte dalyvaus visos geriausios spėkos, ko Detroito publika dar nėra mačius, nei girdėjus. Dar pirmu kartu detroitiečių tarpe pasirodys drg. G. Šidiškiūtė, iš Chicago, taipgi ir Detroito geriausi solistai: drg. O. Petrušionienė, S. Rimkus, K. Karpus ir J. Skulevičia; taipgi bus duetų ir kvartetų iš Aido Choro ir dainuos naujas dainas Aido Choras, vadovaujamas drg. A. Žuko, ir visiem pianu akompanuos Aido Choro mokytojas V. Žukas. Jirdingai kviečiame visus ir visas atsilankyti į šį koncertą.

Aido Choras.
(233-238)

GEORGE NOBILETTI
Pianistas ir Mokytojas

Igaliotas ir Paliūdytas New Yorko Universiteto Mokinti

Progresyvė Serija (Eilė) PIANO LEKCIJŲ

Piano Pamokos Yra Duodamos Studijoje ir Mokinių Namuose

STUDIO
1763 Cropsey Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Bensonhurst 6631

OFISAS
981 Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, Jefferson 6993

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU pusbrolio Baltraus Urbanavičiaus, Randamonių kaimo, Merkinės valsčiaus ir parapijos. Virš 30 metų kaip išvažiavo į Pittsburgh, Pa. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti arba kas žinote praneškit. P. Grigas, 104 Ames St., Montello, Mass.

PAJIEŠKAU apsivedimui moters arba merginos, ne senesnės 30 metų. Aš esu 38 metų, turiu 4 vaikus, vienas jau dirba, kiti eina mokyklon. Tikėjimo nepaisau, nes man labai reikalinga gaspadinė ir namų prižiūrėtoja. A. Armakevičius, 103 Greenpoint Ave., Blissville, N. Y.
(237-239)

Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R.
DAKTARAS
JOHN S. STANESLOW
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 po pietų ir 6-8 vak.
Rytais ir Nedėliomis pagal sutartį
799 Bank Street
(virš Banko) Waterbury, Conn.

Bell Phone, Poplar 7545
A. F. STANKUS

Graborius-Undertaker

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuogeriausiose vietose ir už žemą kainą.

1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

NORINT BŪTI SVEIKU IR STIPRIU—
GALĖTI SUNKŲ DARBĄ DIRBTI—VALGYK
"VARPO"
Keptuvės
DUONĄ

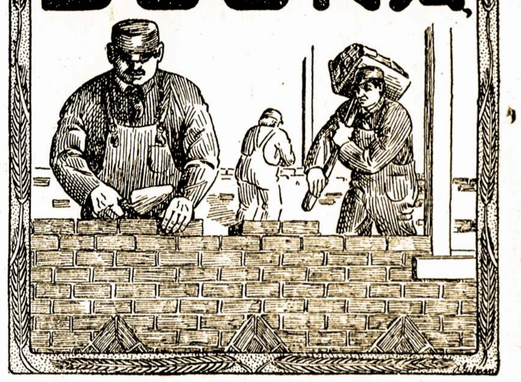

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas. Tel. Stagg 6533

Per Žydų Šventes Atdara Vakarais

IŠPARDAVIMAS

Apvaikščiodami 15 Metų Sukaktuves Nuo Įsisteigimo MACY'S BROS. Krautuvės

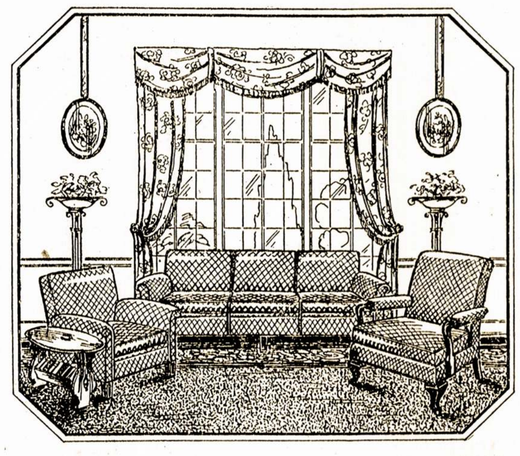

PARDUODAM VISOKIUS NAMŲ RAKANDUS UŽ LABAI NUŽEMINTĄ KAINĄ, UŽ "CASH" MOKESTĮ ARBA ANT IŠMOKĖJIMO

Nepraleiskite šio Rakandų Nupiginimo!

Ateikite dabar! Jūs pamatysite daugiau visko negu matydavote bent kada pirmiau. Visas bildingas pilnas prikrautas visokių jums reikalingų rakandų.

GYVENAMOJO KAMBARIO RAKANDAI – PIGIAI

Trijų Kavalkų Setas, su standžiai, bet lanksčiai prikimštomis sėdynėmis, apmuštas **Jacquard Velour'u** **$ 77**

Trijų Kavalkų Setas su dailiai išpjaustytais rėmais, apmuštas tikru **Mohair'u** **$ 119**

Trijų Kavalkų Puošnus Setas, išmuštas sukombinuotu Mohair'u ir Frieze **$149**

Pusryčių Setas Visomis Spalvomis

Penkių gabalų įvairiai dekoruoti Pusryčių Setai, su nuleidžiamais galais stalu **$18.50**

Penkių gabalų Pusryčių Setai su porcelaniniu viršum ir Windsor styliaus krėslais—labai specialė kaina **$26.50**

Veltui pristatome į namus New Yorke Brooklyne ir artimoje apielinkėje

Atdara kasdien nuo 8 ryto iki 9 vakare. Panedėliais ir subatomis iki 10 val. vakare

Macys Bros. Furniture Co.
198—200 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 2372
Tarp Driggs ir Bedford Avenues

ŠIAS SVARBIAS KNYGAS DAR GALITE GAUTI

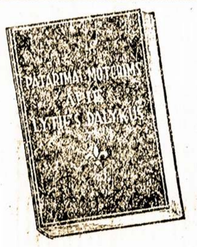

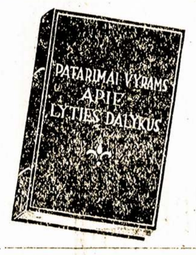

Tai geriausios lietuviškos knygos apie lytinį gyvenimą. Daktaras W. J. Robinsonas tose knygose teisingai ir atvirai aiškina svarbiausias žmogaus lyties ir meilės šlaptybes.

Knygoj "Patarimai Moterims" rašoma apie moterų lyties reikalus, o knygoj "Patarimai Vyrams" rašoma apie vyrų lytinį gyvenimą. Bet abi knygos viena kitą papildo ir kiekvienas vyras ir moteris privalo abi jas turėti.

Knygos yra didelės, su paveikslais ir gražiai apdarytos.

Kaina po $2.00 viena; už abi kartu $4.00, su prisiuntimu

Dabar perkantiems pridedame dovanoms po keletą įvairaus skaitymo knygelių.

NAUJIENA.—Netikėtai suradome savo knygyne keletą kopijų jau senai niekur nebegaunamos knygos, vardu "MEILĖS IŠSIVYSTYMAS ŽMONĖSE." Tai mokslinė knyga, aiškinanti, kaip pas žmones atsirado ir vystėsi meilė! Tai buvo vienatinė tokia knyga lietuvių kalboje. Greičiausiai pasiskubinę gali ją gauti prisiųsdami po $1.00.

Reikalavimus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS
Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

AKRON, OHIO

Rugsėjo 26 d. vietos draugai išlydėjo Povilą Dambrauską, rusą, kuris išvyko į Sovietų Rusiją. Ant stoties susirinko nemažai draugų ir draugių, taipgi ir jaunuolių. Mat, Dambrauskas prigulėjo prie Komunistų Partijos, o jo dvi dukrelės prie pionierių. Kadangi Dambrauskas buvo veiklus narys ir veikė tarptautiniai, tai ir įvairių tautų draugų susirinko jį ir jo šeimyną išleisti.

Priežastis šios šalies apleidimo, tai iš darbo išmetimas. Jis dirbo robo dirbtuvėje. Bet besivystant technikai, jo darbas tapo panaikintas, o kito negalėjo gauti, todel ir išvažiavo iš šios "palaimintos" šalies. Nors Partija jam nedavė leidimo važiuoti, bet jis į tai nekreipė domės, išvažiavo.

Goodyear Co. tuojaus atleis apie 4,000 darbininkų. Mat, ši kompanija pasistatė savo dirbtuves Alabamos valstijoj, todel čia darbininkus atleis, nes ten darbininkai pigesni.

Spalių 9 d. čia kalbės drg. A. Bimba, svetainėje 772 Raymond St. Prakalbas rengia A. L. D. L. D. ir L. D. S. A. kuopos. Visi nariai ne tik patys turi dalyvauti, bet ir pasidarbuoti, kad daugiausiai publikos sutraukus.

J. Jonelionas.

Turtuolės Vedybos Su Chinu

Kapitalistiniai New Yorko laikraščiai daro didelę žinią iš to, kad Letty W. Hustonaitė, duktė labai turtingų tėvų iš Maine valstijos, išsiėmė "laisnį" apsivedimui su chiniečiu studentu Lucian H. Chenu, su kuriuo ji jau keli metai mylėjosi, ir todel žino, ką pasirenka sau vyru.

Liuosnoriai Prirengimui Sov. Lakūnų Pasitikimo

Sovietų Sąjungos Draugų organizacija šaukia liuosnorius darbininkus talkon delei priruošimo pasitikimo atlekiantiems New Yorkan keturiems Sovietų orlaivininkams. Kreipkitės šiuo adresu: Friends of the Soviet Union, 175 Fifth Ave., Flatiron Building, Room 304.

Sekmadienyje Gražiausią Trijų Aktų Keturių Atidengimų Komišką Operą

'KorneviliO Varpal'

Vaidins Brooklyno Aido Choras, Vadovaujamas L. B. Šalinaitės

NEDEL., SPALIO-OCT. 6, 1929

BROOKLYN LABOR LYCEUM
949 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y.

ORKESTRA ELENOS RETIKEVIČIŪTĖS
MUZIKOS DIRIGENTĖ—L. B. ŠALINAITĖ

DURYS ATDAROS
3-čią valandą po pietų
LOŠIMAS PRASIDĖS
3:30 Valandą po Pietų

Ši Opera susideda iš 32 dainų, padalintų į solus, duetus, kvartetus ir visam chorui.
Pats Choras sudainuos 15 dainų

K. B. KRIAUČIŪNAS, Režisierius
Ir jis vaidins grafo Kornevilio rolę

M. E. ČESNAVIČIŪTĖ
Vaidins Serpoletę, grafo augintinę

F. STANKŪNAS, Basas, Gasparas Skupuolis

J. L. KAVALIAUSKIŪTĖ
Grafaitės rolėje

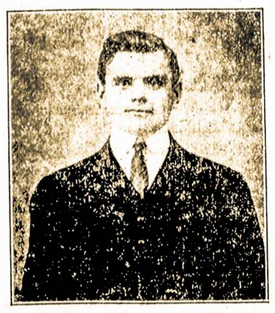

J. JUDŽENTAS
Grenio rolėje

MAY SKUČIŪTĖ
Marės rolėje

J. NALIVAIKA
Vaito rolėje

PO PERSTATYMO BUS ŠOKIAI

Įsigykit tikietus išanksto pas aidiečius ir "Laisvės" ofise
TIKIETŲ KAINA: 75c, $1.00, $1.50 ir $2.00
ANT ŠOKIŲ TIKTAI 50 CENTŲ

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
TELEFONAI:
Keystone ---------- Main 9669
Bell ---------- Oregon 5136

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

NEW YORK AUTO SCHOOL
228 Second Ave., cor. 14th St.
New York.

REIKALINGA AUTOMOBILIŲ MECHANIKAI
Išmokite automobilių kursą geriausioj mokykloj. Yra mokinama dirbtuvės darbas prie automobilių, abelnas taisymas, degimas, atydus prižiūrėjimas. Patyrę mokytojai. Mažiausia kaina. Informacijos dykai. Surasime darbus savo mokiniams. Pilnas mokslo kursas už $25. Važinėjimo lekcijos $10. Atdara iki 9 val. vakare. Nedėldieniais nuo 10 val. ryte iki 12 val. po pietų.

Telephone Greenpoint 9688
K. M. S.
LIETUVIŠKI KONTRAKTORIAI
Budavojame naujus budinkus ir pertaisome senus. Naujį, moderniškį, krautuvių langai pakelia kiekvieną biznį. Mes pertaisysime jūsų langus už visai žemą kainą.
Padirbsime jums budinkus iš viršaus ir iš vidaus. Darbą atliekame greit ir sunkumai.
Tarkitės su mumis del kainos.
Ypatiškai ar laiškais kreipkitės sekančiu adresu:
K. M. S.
644 Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.
Nidgewoodo Skyrius: 253 Grove St.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS
GYDOMA CHRONIŠKOS LIGOS

KREIPKITĖS Į DR. ZINS—SPECIALISTĄ, jeigu kenčiate nuo sekamų ligų: Odos, Kraujo ir Nervų Ligų, Kataro ir Chroniškų Skausmų, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Galvos Skaudėjimo, Upo Nupuolimo ir Galvosvalgio, Padidėjusių Liaukų, Plaučių ir Plaučių Dūdų Ligos, Nosies, Gerklės Nesveikumų ir Dusulio, taipgi Ligos Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, Reumatizmo, Sciatica, Strėnų Skaudėjimo ir Neuralgijos. Jeigu jūs sergate ir esate nusiminę, aš galiu jums pagelbėti. Tūkstančiai vyrų ir moterų buvo pasekmingai pagydyta, su gerais ir pastoviais pasisekimais. Atsilankykite pas mane ypatiškai. Slaptumas užtikrinta. PRIEINAMOS KAINOS—PRITAIKYTOS JUMS.
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratorijos Bandymai
PATARIMAI IR IŠTYRIMAI UŽDYKĄ
Dr. ZINS—Specialistas Jau 25 Metai
110 East 16th St., tarp 4th Ave. ir Irving Pl., New York
VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA
Kas yra žmogaus amžinas priešas?—šaltis. Jis ne tik sunkinusias ligas įvaro, bet ir gražą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius
Urban's Cold Powders (Miltelius nuo šalčio) jokių šalčių nebijo. Už 75c už baksą apsiginklavok nuo savo amžino priešo!
Urbo Lax Tabs (25 centai už skrynutę) yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų.
LIETUVIŠKU, BULGARIŠKU, HOMEOPATIŠKŲ IR KITOKIŲ VAISTŲ TEGALIMA GAUTI PAS—
F. URBONAS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
TELEPHONE GREENPOINT 1411
6102 Grand Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.
Kampas Clermont Avenue
TELEPHONE: JUNIPER 9786
FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
ORDER BLANK
Šiųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:
Aš, šemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.
Vardas ----------
No. ---------- St. or Ave.
Miestas ---------- State ----------

AMERICAN-LITHUANIAN AUTO SCHOOL

PHONE VOLUNTEER 2177-0474 MOKYKLA SU REPUTACIJA
736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Sts., New York City
Įsteigta 25 metai. Būk nepriguimingas. Išmok karų amatą ir pradėk kelią į pasisekimą. Mūsų instruktoriai išmokins jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus per trumpą laiką ir už mažą kainą. Specialės klasės moterims. Leidimas ir užganėdinimas užtikrintas. Klasės dienomis ir vakarais.
PERSITIKRINKIT! AR TURITE TEISINGĄ ADRESĄ?
Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Streets
New York City

VIETOS ŽINIOS

Trukšmas Kaipo Priežastis Perskyrų ir Beprotystės

Inžinierius pulkininkas H. D. Emersonas New Yorke sako, kad perdidelis gatvėse ir apartmentuose trukšmas taip suardo žmonėms nervus, jog daugelis porų pasimeta bei persiskiria vien del nervų suirimo.

Dr. Paul V. Winslow, ausų ligų specialistas, 45 Park Ave., tvirtina, kad nuo perdidelio nuolatinio trukšmo tūli jautresnių nervų žmonės išeina net iš proto; kitiems nervuotiems asmenims trukšmas gali suparalyžiuot rankas, kojas arba atimt kalbą. Abelnai trukšmas išsemiąs žmogui daug gyvybės energijos ir trumpinąs amžių.

Sena Ligonė Susidegino, Apsipildama Kerosinu

Kerosinu apipylė savo lovą ir gyva susidegino 65 metų amžiaus našlė, Eliz. Griggsienė, neiškęsdama ilgos ligos skausmų. Ji gyveno sklepe po num. 507 Riverside Boulevard, Long Beach, L. I.

Ketvirtadienį L. D. S. A. 1-mos Kuopos Susirinkimas

Amerikos Lietuvių Darbininkių Susivienijimo pirmos kuopos susirinkimas su paskaita įvyks ketvirtadienį, 10 d. spalių (Oct.), "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 8-tą val. vakare. Susirinkimas bus labai trumpai atliktas; paskui seks paskaita, parašyta F. Abeko, temoj: "Moterų Rolė Evoliuciniam Ūkyj ir Politikoj."

Ne tik kuopos narės, bet ir šiaip publika yra kviečiama į tą susirinkimą, kuriame išgirsite naudingų ir įdomių dalykų.

Komisija.

Du Vaikus Užmušusį Lakūną Išteisino

Brooklyno žmogžudystės Teismas pripažino nekaltu lakūną Wm. H. Alexanderį, kuris Coney Islande, pažemiu skrisdamas, užmušė du vaikus, buvusius pajūryj ant smėlio.

$2,000,000 Dantų Klinika Veltui Patarnausianti

Milionieriai Murry ir Leonie Guggenheimai nupirko žemės sklypą prie 72nd St., New Yorke, kur statydins Dantų Kliniką, kuri lėšuos nuo dviejų iki trijų milionų dolerių. Joj būsią veltui arba beveik veltui taisoma ir gydoma beturčiams dantys.

1,050 Pėdų Augščio Namas Būsiąs Tikrai Augščiausias

Bus 1,050 pėdų augščio namas, kurio statymui nusipirko A. E. Lefcourtas vietą ties Broadway ir 49th St., New Yorke. Jis lėšuosiąs $30,000,000. Tai būtų augščiausias pasaulyje namas, jeigu tuo tarpu nebus kur pastatytas dar augštesnis.

Yra Prostitučių ir Grafto Daugiau kaip pirm 25 Metų

Buvęs New Yorko policijos komisionierius Enright kaltina majoro Walkerio valdžią, kad dabar mieste yra daugiau prostitucijos, gemblerystės ir policijos su valdininkais parsidavimo, nekaip 25 metai atgal. Per metus sumokama policijai virš $100,000,000 grafto.

"Kornevilio Varpai"

F. STANKŪNAS

Jis Kornevilio Varpuose lošia Gasparo rolę, kuriam buvo pavesta prižiūrėti Kornevilio palocius ir auginti grafaitę De Luceney. Jis, norėdamas pasisavinti De Luceney turtus, grafaitę žermę rengėsi apvesdinti su vaitu, o grafo Kornevilio paloci uje buvo įtaisęs vaidinimąsi, kad ir juos užvaldžius. Bet kuomet tapo pagautas klastose, tuomet iš proto išėjo.

Rytoj, 6 d. spalių, visa tai matysite Labor Lyceum svetainėj, kuomet bus statoma opera Kornevilio Varpai. Todel visi ir visos būkite laiku, nes lošimas prasidės 3:30 val. dieną.

Paskutinis Paraginimas

"Kornevilio Varpų" skambėjimo aidas jau visai arti ausies. Nori ar nenori klausytis jų balso, bet jie skamba sutartinai ir niekas negali jų sulaikyti.

Išaiškinti veikalo reikšmę šičia būtų persunku ir pertrumpa vietos. Bernai, mergos, Gasparo šmėklos; vaito besirengimas stonan moterystės su jauna žermina; Serpoletės stypčiojimas ant galų pirštų, būk ji jau grafaitė; o jau to Grenio žioplystė—sunku pasakyti. Ir va taip viskas maišosi, pinasi, kad sėdėk ir gėrėkis autoriaus gabumu.

Kiekvienas nori pasistatyti augščiausiam laipsnyj, kad tik pardavus savo energiją pono naudai ir pasivergus jojo visiems įpročiams. Nuėjus parsiduoti save, aišku, Blindos Tado daina užmiršta: "Jei ką mes sugriebsim iš turtingųjų, tuojaus atiduosim labui varguolių"; ten išjuokiama vaito plikė, kad senas kriukis, o gerinasi prie šešiolikinės. Tai kas ten dainuojama!

Vaidinimas prasidės 3-čią val. po pietų. Todel visus raginam susirinkti laiku. Veikalas ilgas ir užims daug laiko, iki pasieksime užbaigą.

Visi ir visos yra kviečiami atsilankyt į "Kornevilio Varpų" operos lošimą ir puikiausiai pastenkint dvasiniai. Turite gerai žinot, kad tokio puikaus parengimo Aido Choras dar nebuvo turėjęs per savo 17 metų gyvavimo.

Taigi širdingai visus kviečiam atsilankyt rytoj, šį sekmadienį, 3 val. po pietų į Labor Lyceum svetainę, Brooklyne, ir ten išgirsite ir pamatysite tą garsią operą "Kornevilio Varpai."

Tik stengkitės laiku sueiti.

Su pagarba,

Aido Choras.

Kodel Visiems Patiks

Kodel opera "Kornevilio Varpai" patiks mūsų publikai? Viena, kad veikalo muzika, dainos yra žavėjančios. Dainas lydės puiki orkestracijos muzika. Antra, publikai patiks veikalas ir tuom,kad visą laiką ir choras lošia ir belošdamas sudainuos 20 didelių klasiškų dainų.

Trečia, pats veikalas, kaipo komedija, duoda labai gero juoko.

Taigi visi atsilankykite ir pasilinksminkite rytoj, šį nedėldienį, 6 d. spalio, Labor Lyceum svetainėj, Brooklyne, 3-čią val. po pietų.

Direktorius Pasiėmė $65,000 Negrąžinamos Paskolos

Būdamas City Trust Banko direktorium, lotų ir namų mekleris Fr. A. Paterno iš to banko pasiėmė neva kaipo "paskolą" $65,000. Visomis pusėmis šinkuodami iš to banko žmonių pinigus, dalindamiesi jais su valdininkais-kontroliuotojais, tai banko vedėjai ir nubankrūtavo jjjj, paleisdami vėjais apie $3,000,000 pinigų, kuriuos buvo daugiausia tenai taupymui pasidėję darbininkai.

Pasismaugė Išdavikas Gengsteris Kalėjime

Gengsteris žmogžudis Harry Ross Pasismaugė Clinton kalėjime, New Yorke, bijodamas būt nuteistas visam amžiui kalėjimo. Jis gal jau būtų nužudytas elektros kėdėje; bet jis išdavė vyriausybei kitus žmogžudiškus kriminalistus, savo buvusius sėbrus, ir tuo būdu išsisuko nuo mirties nuosprendžio.

Kitas kalinys, Leon Kraemer, irgi gengsteris, būdamas su Rossu vienoje kalėjimo kamaraitėje, dveji metai atgal išpjaustė Rossui ant kaktos ir ant kūno žodį "išdavikas."

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

"GIRINIAI SIBIRO ŽMONĖS"

Atydžiai sekusiems laikraštines žinias bus jau žinoma, kad mokslinė Sovietų valdžios surengta tyrinėjimo ekspedicija, su prof. Arsenjevu galvinyj, atrado naują, iki šiol nežinomą tautelę, vadinamą Ude, Sibire, Ussurės apskrities gelmėse. Tai keista girinių, laukinių žmonių tautelė, arba gentė.

Buvo tuomet nutraukta ir tų žmonių krutamieji paveikslai, kurie šį šeštadienį, spalių 5 d., bus pradėta rodyti Film Guild Cinema Teatre, 52 West 8th St., New Yorke. Tai tautelė, kuri neturėjo jokio susisiekimo su civilizuotais žmonėmis per tūkstančius metų. Šiame judyje parodoma visokie tų žmonių pirmykščiai papročiai: vedybų ceremonijos, burtininkystė, gimtuvių apeigos, medžioklės technika, kasdieninis gyvenimas ir darbas. Kai kurie dalykai primena ir mūsų viengenčių papročius bei darbo techniką Lietuvoje. Veikalo vardas—"Forest People of Siberia."

Toj pačioj programoj rodoma judis "Uždraustas Rojus," kur lošia Adolphe Menjou ir lenkė Pola Negri (carienės rolėj), kuri savo lytišku magnetizmu ir priegaulėmis taip pritraukia ir supainioja vyrus.

Film Cinema Guild Teatre nuo spalių 12 d. prasidės rodymas didelio francūzų kūrybos judžio iš paskutinio karo "Francijos Siela," kuris savo gerumu prilygstąs amerikiniam "Big Parade."

SPORTAS

KELLY (DOBILAITIS) CONN. VALSTIJOS ČAMPIONAS

Jack Kelly (Dobilaitis), jaunas lietuvis kumštininkas iš Waterburio, antrame raunde supliekė per "nakautą" Connecticut valstijos iki šiol buvusį sunkiasvorį bokso čampioną Buddy Howardą, New Havene, Conn., spalių 1 d. Taigi dabar Kelly lieka tos valstijos čampionu. Kelly pataikė Howardui kaip tik į tą vietą, kaip ir Šarkis Loughranui, augštai per nosį. Tas smūgis ir nukirto Howardą.

NEPAPRASTŲ RISTIKŲ EILĖ IMSIS ANTRADIENĮ, BROOKLYNE

Pereitą antradienį Karolis Požėla nugalėjo į 17 minučių sunkiasvorį italų ristiką Tony Felice, New Ridgewood Grove auditorijoj.

Ateinantį antradienį, Požėla imsis toje pačioje vietoje su Paul Harperiu iš Texas Universiteto. Požėla gaus progą gerai išbandyt savo ristikišką mokslą prieš Harperio akademiškus mokslus. Bet Harperis ir fiziniai, taip sakant, yra stambi štuka. Jis yra pasižymėjęs imtynėse su vokiečiu Hansu Wagneriu, kuris pirmiaus vadindavosi Joe Stengeliu.

Kaip tiktai Požėla apsidirbo su Tony Felice, jis tuojaus pareikalavo iš ristikų poruotojo Rudy Millerio, kad duotų jam persiimti su Harperiu. Jųdviejų imtynės eis iki pergalingos vieno ar kito užbaigos.

Tą patį vakarą, spalių (October) 8 d., New Ridgewood Grove risis ir italai galijotai Renato Gardini su Mike Romano. Laike jųdviejų imtynių Atlantic City šią vasarą buvo leista publikai nubalsuot, katram priklauso italų čampionatas. Nubalsavo už Maikį Romano. Su tuom Gardini nesutinka, vadindamas save čampionu po senovei. Well, tą vakarą pasirodys, katras ištikro yra čampionas. Gardini, beje, pareiškė, kad jis priklijuosiąs tą savo oponentą prie matraco į 45 minutes.

Hans Steinke grumsis su Frank Judsonu; graikų vidutiniai sunkaus svorio čampionas Paulius Maliaros, kuris skaitosi ir pasauliniu tos vogos čampionu, risis su italu Gil Mario.

Maliaros toks drąsus, kad jis apsiima paguldyti ir Karolį Požėlą, nors mes nelabai tikime šitokiu jo pasigyrimu.

Iš tos programos matome, kad antradienio vakare New Ridgewood Grove, Brooklyne, glėbiuosis visa eilė pirmos rūšies ristikų, "matraco žvaigždžių."

N. Rep.

BASKET BALL IR ŠOKIAI

Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija turės lošimus Basket Ball ir šokius

Kas Sekmadienio Vakarą

Prasidės sekančioj nedėlioj,

SPALIŲ (OCTOBER) 6, 1929

Klaščiaus Setainėj (Klashus Clinton Park) Maspeth ir Betts Avenues, Maspeth, L. I.

Šokių pradžia 7:30 v. vakare
Lošimas Basket Ball 9 v. vak.

Dalyvaus geriausi rytų basketbolininkai

Muzika Kuhlmer's Orchestra

Tėmykit, Tėmykit!

Gerbiamieji automobilių savininkai:—Nežiūrint, kokį ir kokios išdirbystės automobilių jūs turite, aš galiu sutaupinti jums nuo 25% iki 30% pinigų ant geso. Aš padarysiu jūsų automobiliaus motorą ant 100% pep ir nuo 50% iki 60% didesnės spėkos ir lengvesnį starting. Tas viskas jums kaštuos tik $2.00. Visi patarimai dykai. Matyt mane galite vakarais, arba rašykit užklausimus.

MR. P. LILEIKIS
31 Grove St., Brooklyn, N. Y.
Tel., Foxcroft 5819
(237-42)

Daugiau Vietos Žinių Penktame Puslapyje

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Ateities Žiedo Jaunuolių Draugijėlės pirmas šio sezono susirinkimas bus pirmadienio vakare, 7 d. spalių, po pamokos, "Laisvės" svetainėj. Kviečiame visus tėvus atsilankyti.

Sekr. P. Višniauskas.
(236-237)

BROOKLYN, N. Y.

A. P. L. A. 22-ros kuopos susirinkimas bus panedėlį, 7 spalių, "Laisvės" svetainėj. Prasidės lygiai 8-tą val. vakare. Kviečiame visus narius laiku pribūti. Nepamirškit atsivesti ir naujų narių.

Valdyba.
(236-237)

SALES—PARDAVIMAI

PARSIDUODA kendžių štoras, netoli subway. Gera proga, pasinaudokit. Pardavimo priežastis—išvažiuoju Europon. Kreipkitės po No. 804 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA restoranas, geroj vietoj, biznis įdirbtas per daug metų, tik vienas blokas nuo dokų. Gera proga pirkti. Kreipkitės po No. 72 Columbus St., Brooklyn, N. Y. Privažiuoti galima Crosstown karu.
(235-237)

REAL ESTATE: Namai, Žemė

NAUDOKITĖS PROGA!

Parsiduoda 2 namai, 1 medinis 6 kambarių naujas, su garo šiluma ir kitais parankumais. Taipgi galite pirkti jį su rakandais arba be. Antras medinis, 3 kambarių ir trys garadžiai. Taip pat yra garo šiluma. VISKĄ KARTU PARDUOSIME UŽ $10,000.00.

Kaina žema todel, kad greit turime parduoti.

Kreipkitės šiuo antrašu:
JOHN VALEK
Red Brook Terrace, Great Neck, N.Y.
Biznio adresas:
139 Elm Point Ave., Great Neck, N.Y.
Tel. 2155 Great Neck
(222-248)

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ?

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį viduvių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c, o per paštą 65c.

KUNDROTO APTIEKA
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel., Triangle 1450
Lietuvis Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais

Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone, Greenpoint 2320
J. GARŠVA

Graborius - Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.
264 FRONT STREET
Central Brooklyn, N. Y.

VĖL NAUJŲ NAUJIENŲ

PIANAI, GRAMAFONAI ir RADIO geriausių kompanijų. Naujausios mados lietuviški Rekordai ir Rolės.

Taipgi Smuikos, Mandolinos, Gitaros, Armonikos, Triūbos, Bubnai ir daug kitokių daigtų (Cash or Credit)—pigiau, negu kur kitur. Prisiunčiam į namus. Taisom ir tūninam Pianus ir Gramafonus.

JONAS B. AMBROZAITIS
560 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone, Stagg 5633

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikoniškų Stilium

Pavalgius čia malonu būti pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitikrinsit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant
J. MARČIUKIENĖ
SAVININKĖ
417 Lorimer Street ("Laisvės" Name), Brooklyn, N. Y.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA moterų arba mergių prie išrankiojimo svederių skudurų. Rubin Bros., 113 Johnson Ave., Brooklyn, N. Y.
(235-237)

Telephone, Stagg 4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Mary Avenue)
Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE, STAGG 9105
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
221 South 4th Street
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
(Priešais Bridge Plaza)
BROOKLYN, N. Y.
VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6 val.
Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

DR. A. L. CEASAR
DAKTARAS IR CHIRURGAS
Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnozo ir Gydymo būdai.
127 East 84th Street
(Tarp Park ir Lexington Aves.
NEW YORK CITY
Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

SKANIAI PAVALGYSITE PAS A. VELIČKĄ ir P. SIAURĮ

Tai žmonės, kurie tikrai rūpinasi patenkinimu savo kostumerių. Valgius laiko šviežius ir pagamina skaniai.

Jie dabar laiko daugeliui žinomą
REPUBLIC LUNCH
475 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

MALONAUS PASIMATYMO

UŽEIGA

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.

Kurie dar nepažįstate mūsų, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.

J. IR O. VAIGINIS
214 Perry Avenue, Maspeth, N. Y.

Tel., Stagg 10124
Nauja Lietuviška Restauracija
Atidarė JUOZAS MALINAUSKAS

Puikus pasirinkimas daržovių, mėsiškų ir pieniškų valgių. Turime puikų patyrimą gaminime pirmos klasės lietuviškų ir Amerikoniškų valgių.

Valgykla yra užvardinta
Leonard Restaurant
147 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Telephone: 0783 Stagg
J. LeVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
(Undertaker)
107 Union Avenue
(arti Grand Street)
Brooklyn, N. Y.